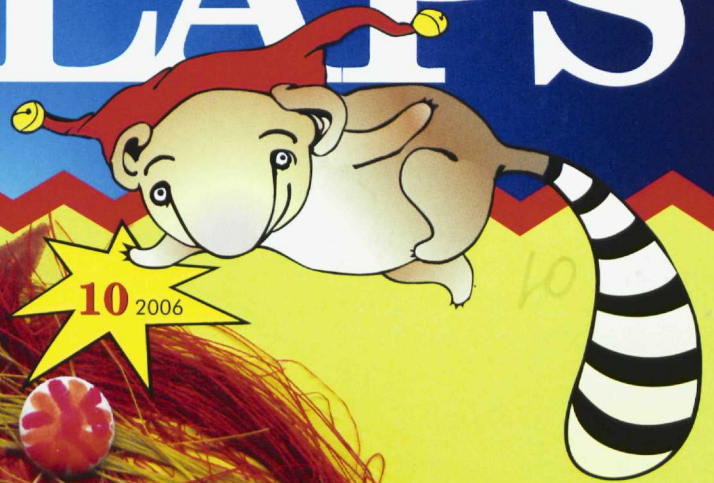

Hind 19 krooni

HEA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

10 2006

Estoriin

Igaühel oma pill

Potterdamist

Uus järjejutt

Kakulistest
postiljoni ei saa

Postrid:

McFly

Galina Laush

Hundud

Viimase peal

uhke koolimaja

<http://kommikas.kalev.ee/healaps/>

Igäühel oma puu

Õunapuul on klaarid õunad –
mullast saavad oma jõu nad.
Kreegipuul on samas paik –
viljal hoopis teine maik!
Kõrval põõsas – must aroonia –
kannab marju, mille toon ja
maitsegi on vänge värk!
Iga mamm kui rinnamärk!

Lastega on sama lugu –
kõik me õuntest peame lugu,
mõnel aga kamba seas
ikka mossis nägu peas.
Õun on igav ja aroonia
must kui saatuse ironia,
pirmist virilaks jääb suu...
Mis on selle lapse puu?

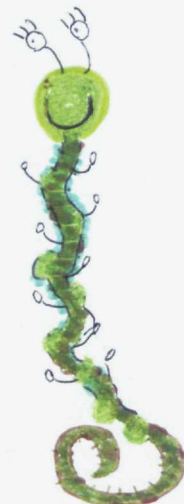
Kingituse talle teeme:
pangu potti vintske seeme,
kasvatagu kummipuid –
sealt võib saada kummikuid,
siis võib viriseda, nutta,
uppumata nutumutta!

Leelo Tungal,
Hea Lapse toimetaja

Iti Järve Türitl

Head sõbrad!
Loodan koos Triibu-Liinega,
et teie läheduses kasvab
mõnusalt palju
rõõmsaid puid!

Kes-Mis-Kus?

Nr 10-2006

lk 22

lk 14

lk 20

- 3 Luulet: Siiri Laidla, Leelo Tungla, Kerlit Kehmani, Kristiina Jalakas.
- 4 Kooliskäijate võistlus.
Kadri Sirkase essee
- 5 Oma sulega . Sõbratarid luuletavad
- 6 Kullos tehakse igasugust kunsti
- 7 Meie lastekirjanik: Olivia Saar
- 9 Potteri-juttu
- 10 Steni võistluselt. Priit Lillemets
- 11 Ilmar Tomuski Volli-jutt
- 12 Estoriin
- 13 Naeru-uss
- 14 Eesti multifilmidest
- 15 Mustkunstnik Ande
- 16 Kirjalaps. Rapla ja Lähte õpilaste loomingut
- 17 Hiie Tammani järjejutt "Leana"
- 20 Tere, loom! Onu Aleks kakkudest
- 21 Poster 1 Estonia baleriin Galina Laush
- 22 Poster 2 McFly
- 25 Kirjanurk
- 26 Deili Lemsalu reisikiri
- 27 Ilmar Trulli ristsõna
- 28 Viimsi uuest koolimajast
- 30 Tõnu Tammari pillimeisterdus
- 32 Tere, hundud!
- 33 Suur vahetund. Sigrid Sitnikovi mullid
- 34 Barbindus. Suksusõpradele
- 35 Reet Mängel-Juuse koomiks
- 36 Andres Jaaksoo lugu Turgenevist
- 38 Järjehoidja
- 39 Muusikal "Fame"
- 40 Parimad raamatupildid
- 41 Pop. McFly
- 42 Sirje Kaasiku uus laul
- 43 Legondus
- 44 Anvol

Leelo Tungal

Kolm sõpra ja neljajalgne

Kolm head sõpra. Kolm head semu –
meid ei lahuta ka kool,
ema riid ja raske elu
ega kiire ajavool.

Tulgu väljas lund või rahet,
olgu päikseline ilm –
pole vahet, pole vahet !
Ilma jaoks meil puudub silm !

Õöl kui päeval – tee või tina!
elame me kõrvuti:
kolm head semu. Need on: mina,
telekas ja arvuti.

Neljäs, neljajalgne sõber,
keda kergelt riivan vist,
on meil toas ka – tumm kui põder!
(Jutt käib minu diivanist.)

Aeg? Kiirus? Mix?

Ma olen segaduses,
ma ei saa aru,
mix maailmas on kõik nii,
mix kõik kiirustavad,
mix kõik vaatavad kella,
jooksevad, sagivad, seivad.
Kas nad ei taha
nautida ilu,
vaadata taevast,
puudutada maad ja
tunda tuult, mis
sasib nii õrnalt mu juukseid?
Kas ma olen ainus?

Kristiina Jalakas Abja Gümnaasiumist

Siiri Laidla

Kuidas teler terveks sai

Eile õhtul juhtus paha
lugu, millest vesta tahan.

Emme seriali vahtis,
issi rallit näha tahtis.
Minul peale multifilmi
muu jaoks polnud üldse silmi.

Aga tubli teler äkki
hakkas keerama meil käksi.
Appi-appi, aidake!
Tehke terveks me TV!

Kutsuti remondimees,
targa näoga, prillid ees.
Juhtmeid, kaableid, nuppe seadis,
kõike teleritest teadis.

Viimaks ütles: "Olge head,
parandatud said kõik vead.
Nüüd te jälle ülevaate
kogu ilma saateist saate."

Sina, sõber!

Sina minu parim sõber
Õiglane ja avameelne
Bussijaamas istume
Raha koos me raiskame
Aga kui on külmad ilmad
Diivanil me naerame

Kerlit Kehman Viluste Põhikoolist

**Täname
Kultuuriministeeriumi,
Kultuurkapitali
ja Hasartmängumaksufondi**

Keele muutumine – kas hea või halb?

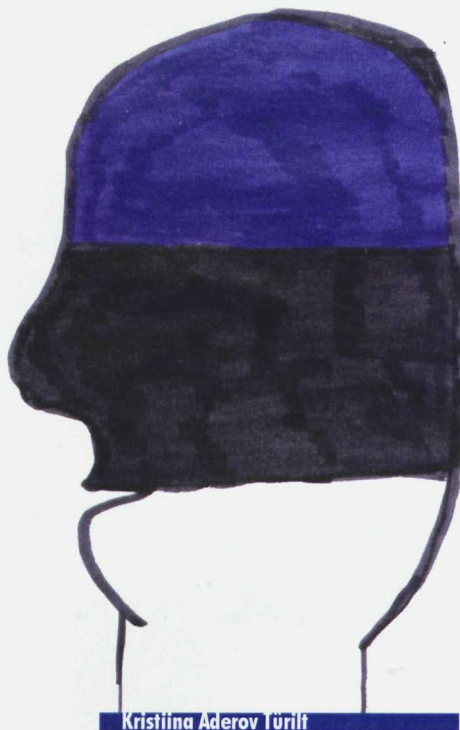
Vaadates vanu filme või lugedes vanu, koltunud lehtedega raamatuid ning võrreldes nende keelekasutust näiteks uudiskirjan- dusega, on märgata suurt vahet. Keel on muutlik – seda teame me kõik.

Just viimasel ajal on eesti keelde sattunud palju ingliskeelseid või sealt laenatud sõnu. On sõnu, mida eesti keeles hääldatakse nii, nagu inglise keeles kirjutatakse: *tester, poster, server*. Aga rohkesti on ka sõnu, mida eesti keeles kirjutatakse nii, nagu neid inglise keeles hääldatakse: *diiler, friik, meil, fänn, luuser* ja tegusõnadest näiteks *klikkama, surfama, šoppama, tšekkama*. Nende levimine sõltub paljuski ajakirjandusest, mille tegijad loodavad, et kui kasutada lihtsat, argist keelt, siis läheb see lugejatele "peale".

Eestis on olnud keelekasutustavade muutumine väga äkiline. Ühel hetkel jooksevad kõik ühele poole, teisel aga tekivad uued nn. "sõnamoed". Küllap on hakatud taipama, et keelel on palju võimalusi ja neid võib üht- või teistmoodi katsetada. Teatavasti oli nõukogude ajal vaid üks lubatud ja normitud keelevariant. Positiivne on ka see, et kui 1990. aastate alguses kaotati massiliselt keeleteoimetajate ja korrektorite ametikohti kui väljaannete omanike meelest tarbetuid, siis nüüd on vähemasti suuremates lehe-toimetustes ametis inimesed, kes kontrollivad, et keelekasutusse apse sisse ei tuleks.

Aga kas inimesed ei hakka unustama seda keelt, mida nende vana-vana-vanavanemad kõnelesid? Kui minul kästaks rääkida terve päev korrektses kõnekeeles, siis selle ülesande paneksin ma küll raskemate asjatoimetuste nimekirja, sest kedagi kohates või kellegagi hüvasti jättes satub keelele iseenesest "tšau!" Olen ma ju selles ühiskonnas üles kasvanud. Tean, et peaaegu kõik minuealised räägivad samamoodi. Sellele väitele võib võtta tõestuse ükskõik missugusest noorte jututoast, kus kõige sagedasemad väljendid on näiteks "tre", "jou", "what 's up", "norm" jne. Tihti kasutatakse ka erinevaid "smile 'sid", mis kirjeldavad isiku tundeid. Kui miski on kiiduväärt, siis see "ruulib", aga kui ei kõlba, siis "sakib". Mõlemad sõnad on pärit inglise keelest.

Aga kui hakatakse unistama sellisest maailmast, kus keel ei

muutu, vaid püsib kogu aeg samasugune, siis tunduks see peagi ilmvõimatu- na. Seda sellepärast, et inimesed tahavad olla erinevad – kas või keelekasutuse poolest! See teeb nad lugupeetuks ja teistsuguseks. Noored on siis näiteks "lahedad".

Tuletades nüüd meelde teemat, siis kas meie küsimusele sai vastatud? Vast ehk mitte, kuna ei ole ju head ilma halvata. Tundes austust korrektses kõnekeeles vastu, tundub selle rikkumine lausa kuriteona. Aga siiski, me ju elame mugavas ja tehnoloogiliselt arenenud maailmas, kus võib kodunt välja minemata vabalt ära elada – kõik ostud võib sooritada interneti teel kojutoomise- ga, soodsamaks suhtlemiseks võib kasutada arvutis nii pilti kui ka heli, jututubasidki on suures valikus ja erinevaid, töötada saab ka kodus ning töötulemused võib paari nupulevaju- tusega vastavasse kohta teele saata.

Mida siis teha – kas seista üksinda kogu maailma vastu või minna kergemat teed pidi? Minagi pole veel selgusele jõudnud.

Kadi Sirkas Kostivere Põhikoolist

Silmad siia, kõik kooliskäijad – nii õppivad kui ka õpetavad!

Õpetajate Leht ja ajakiri Hea Laps kuulutavad välja loominguvõistluse "KOOLILAPS JA ÕPETAJA – MÕLEMAT ON VÄGA VAJA!"

Ootame õpilaste kirjatöid ja joonistusi teemal "MINU PARIM ÕPETAJA" ja pedagoogide loomingut teemal "MINU PARIM ÕPILANE"!

Kirjatööd – nii jutud kui ka luuletused – võiksid olla kuni 2 lehekülje pikkused, joonistused A4 formaadis. Võistlustööd palume saata hiljemalt 17. novembriks 2006 aadressil: Hea Laps, Harju 1, 10146 Tallinn. Parimad tööd avaldatakse Õpetajate Lehes ja ajakirjas. Hea Laps.

Auhindadega toetavad võistlust Kalev, Rimonne ja Rekato ning kirjastused Avita, Koolibri, TEA, Tiritamm, Tänapäev, Varrak ja Entsüklopeedia kirjastus.

Betty Sims

Tere! Mina olen Betty Sims, augustis sain 11. Mulle meeldib joonistada, luuletada ja palju muudki teha!

Marianne Sokk

Hei-hei! Olen Marianne Sokk, septembris sain 11. Mulle meeldib laulda, tantsida, kirjutada ja ujuda. Toredat sügise algust!

Trall

Mitu kapsarulli
taldrikul lõi lulli.
Neid seapraad seal vahtis,
peost ta osa saada tahtis.
Kui teiste hulka ta end litsus,
siis searasva vaagnalt pritsus.
Joogikruus vaid maigutas
suud ja laialt haigutas.
Kapsarullid koos seapraega
taldrikul löid tralli.
Oh, neil mõelda polnud aega,
et kui käes on õhtu,
nad olen pistnud kõhtu!

Betti Sims

Taevas lendlevad pilved,
maas aga kasvavad lilled.
Aia sees on üks väike kass,
tal nina all piimaga tass.
Aia taga haugub koer,
aiaaugust ta sisse poeb.
Ära jooksiski väike kass,
lendas kummuli piimatass!

Betty Sims ja Marianne Sokk

Sügis algamas on taas,
lehed juba kõikjal maas.
Ära läinud suve ilu,
jäänud meile sügis vilu.
Juba alanud on kool.
Koolis ootamas meid tool,
sõbrad, õpetaja, tahvel,
sahtlipõhja jäänud vahvel. . .

Marianne Sokk Soontagast

Miks?

Miks maailmas on vähe nalju?
Miks maailmas on halba palju?
Miks õnnelikud kõik ei ole —
ei keegi meist ju ole kole!

Miks õnnetuid on nõnda palju?
Näib, nagu ümbritseks meid kalju.
On vahel olla väga kõhe —
kuid järsku paistab kaljulõhe!

Marianne Sokk

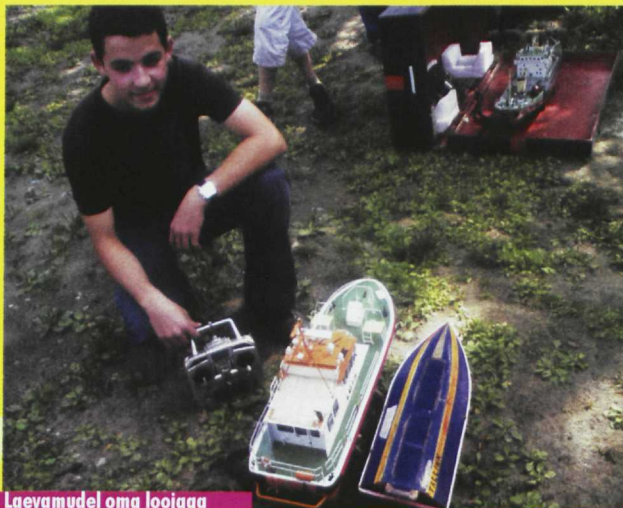
Tualettpaperirullidest meisterdatud pokud

Araablane kaameliga

Nahast ehted

Laevamudel oma loojaga

Septembri alguses toimus Kullo Huvikeskuses avatud uste päev, kus sai tutvuda üle viiekümne erineva huviringiga. Selleks puhuks oli organiseeritud ka mitmesuguseid üritusi nagu kleepekate meisterdamine, laevamudelite demonstratsioon ja erinevad näitused.

Kullo kõrval asuvas Löwenruh' pargi tiigi ääres vaatasime, kuidas õpilased oma meisterdatud laevad vette lasid. Ühe poisi skooter sõitis sellise kiirusega, et mul ei õnnestunudki pilti teha! Siis juhtus aga midagi täiesti ettearvamatu – nimelt sõitis skooter vastu tugevat kallast. Pärast kokkupõrget ei õnnestunud mudelit enam puldi abil kaldale tagasi juhtida ning appi tõttas 2 suuremat laeva. Poisid üritasid enda laevade abil "mehedaldal" kalda poole lükata, et see siis pulga abil üles tõsta. Paraku hakkas aga skooter Titanicu kombel uppuma...

Viimasel hetkel õnnestus vett täis laevamudel õnneks kätte saada! Tegijal juhtub nii mõndagi, aga nagu poiste juhendaja ütles, ei juhtunud see esimest ega kindlasti mitte ka viimast korda! Veidi putitamist – ning laevuke on taas sõiduvalmis.

Nahkehistöö klassis olid väljas nahast karbikesed, raamatukaaned, käevõrud, raamatu- ja võtme-

Kullost saab kuldseid käed!

hoidjad. Käsitööklassis oli avatud väike näitus laste meisterdamisest. Tualettpaperirullidest olid tehtud väga vahvad pingviinid, jääkarud, lohed, pokud ja isegi araablane koos kaameliga. Koridoris võis näha skulptuuritunnis tehtud büste ja kunstiringis maalitud pilte.

Kullas leiab endale huvitavat tegevust igaüks – nii poiss kui tüdruk, laps kui ka täiskasvanu. Poistele pakutakse näiteks tehnika vallast auto-, lennu- või laevamodellismi, elektroonika või robotite ringi, arvuti- või kardikooli, raketi ja lennutehnika ringi. Kunstivallas saab õppida maalimist, keraamikat, skulptuuri, käsitööd, fotograafiat, nahkehistööd, taimedisaini, jne. Õpetatakse mängima erinevaid pille ning loomulikult töötab ohtrasti erinevaid tantsu- ja lauluringe. Täiskasvanutel on võimalus õppida keeli, giidiõpet, fotograafiat, arvu- ja käsitööd, maalimist, keraamikat, nahkehistööd, mõttemänge ja muudki. Lastele on enamjagu ringitasudest kaheksa krooni ning täiskasvanutele kolmesaja krooni ringis. Lisainfot saate lugeda leheküljelt www.kullo.ee.

Anneli Orgusaar

Kullo hoone

KULLO HUVIKESKUSES

Meie mõtlik Olivia Saar

■ Lemmiktund lapsepõlves?

Lapsena ma aina joonistasin ning minu katusekambri seinad olid piltidega kaetud. Ma värvisin vesivärvidega lilli, linde ja liblikaid, aga maalisin ka tervet paberipinda katvaid maastikke, näiteks kodukandi rabajärve vees peegelduvate puudega ja metsaveerel lõhutavat sammaldunud katusega vana rehielamut ning muudki.

Minu piltidel polnud aga ühtki inimest, sest inimest ma joonistada ei osanud. Olen muigamisi mõelnud, et eks ma kujutanud endast siis maastikumaalijat, nagu neid päris kunstnike seas olemas ongi.

■ Kõige ebameeldivam tund?

Tund, mida ma kunagi ei oodanud, võib-olla pisut isegi pelgasin, oli matemaatika, ja seda kogu kooliaja. Arvude ja arvutamisega olen läbi häda hakkama saanud, aga arvudemaailmas tunnen ennast praegugi ebamugavalt, seepärast püüan arvudest võimalikult eemale hoida. Aga või sa siis saad! Elu sunnib rehkendama!

■ Lemmiktoit väiksest peast?

Lapsena oli mul eriline lemmiktoit – puravikukotletid. Need olid imemaitsvaid ja neid oskas teha ainult minu ema. Kui meil kodus oli puravikukotletipäev, siis läks ema varakult, korv käes, Soppe heinamaale, kus olid head puraviku kasvukohad, ning lõunaks lõhnasid laual mahlased kotletid. Kui küsisin, et miks ta kotlettide tegemiseks ainult puravikke korjab, ütles ema, et ega ükski teine seen selleks kõlbagi, et paremat rooga tehakse ikka paremast kraamist.

■ Kelleks tahtsid saada?

Väiksenä olin sageli Narva linnas vanaemal külas ning siis sattusin ka kuulsasse kuurordipaika Narva-Jõesuusse. Ükskord, kui ma seal ilusalt liivarannal uitasin, tuli mulle ootamatult vastu minu õpetaja. Ta kutsus mind oma suvekorterisse ning ma nägin seal klassijuhatajat otsekui uues valguses – jutukana, lõbusana, südamliku ja ilusana. Imestasin, kuidas ma seda kõike koolis polnud märganud.

Seal, Narva-Jõesuu mändide all, tegingi oma elu esimese tähtsa otsuse: ma õpin tulevikus tingimata õpetajaks, ei kellekski muuks, sest mu puhkust nautiv õpetaja oli jätnud mulle kustumatu mulje.

Olivia Saar

■ Lemmikkangelane?

Kirjanduslikest kangelastest äratas minus koolipõlves erilist tähelepanu Toots ning seda mitte tema vempude-vigurite pärast, vaid mul oli temast koguni kahju. Tal vedas ju kogu aeg viltu ning eks ta pidi karistuse kartuses alailma pabistama ja värisema. Võib-olla oli see huvi Tootsi vastu tingitud siiski sellest, et mul tuli nii mõnedki korrad koolinäidendites Tootsi mängida.

Et minus päriselus midagi tootsilikku oleks ilmnenud, seda ma ei arva, aga näitelaval tundsin ennast Tootsina küll täies sõiduvees!

■ Kas Sul lapsi on ja mis on nende nimed?

Mul on üks laps, või mis laps – juba eakas mees, üle viiekümne aasta vana. Tema nimi on Juhan, kuid sõbrad kutsusid teda Jussiks, mõnikord ka Jusaks. Suured inimesed, meie pere tuttavad, rääkisid alati väikesest Juhanist, sest oli olemas ka suur Juhan – poisi isa. Nüüd on see väike Juhan juba ammugi suurest Juhanist kogukam, aga nooreks Juhaniks jääb ta vana Juhani kõrval alatiseks.

Olivia Saar

Janus lohe

Vihmapiisad nirisevad
mööda akent alla,
vihma keevast taevakatlast
ühte jutti kallab.
Lapsed lustil sulistavad
keset vihmajärvi,
aga põllumehed läinud
suurest sajust närvi:
kartul upub, vili määndub –
looda siit veel saaki,
vihmavettind maasikaidki
visatakse praaki.
Aga lastel löbu laialt,
kes neil seda keelab,
sillatruup kui janus lohe
muudkui vihma neelab.

Tulemuusika

Rannas sahisib roog
nii tasa, nii sala,
rookörte all peidus
mõni putukas, kala,

rootihnikus varjul
lapse kadunud lelu –
see laevuke elab
nüüd veealust elu.

Aga rannad on tühjad
ja lapsed on läinud,
ainult tuulehoog liivadest
üle on käinud,

ainult tormi-iil
puhub roopillidest vilet
ja üksikul vitajal
peos kontserdipilet.

Saladused, saladused!

Nii, nagu Sigatüüka kool on juba ammustest aegadest peale tegutsenud saladuskatte all, nõnda on ümbritseb saladusloor ka J.K. Rowlingi tööd järgmise – ilmselt siis viimase – Potteri-raamatu kallal.

Augustikuus New Yorgis toimunud heategevusüritusel teatas kirjanik, et seitsmendas osas saab surma kaks tegelast, aga kes just – seda ei oska keegi aimata. Rowling tunnistas juba ammu, et kõigi seitsme raamatu sisu on tal algusest peale läbi mõeldud ja viimastest viimane peatükkki juba 1990. aastal kirja pandud, kuid võluraamat valmistas kirjutamise käigus talle endalegi üllatuse: nende kahe tegelase surma polnud ta ette kavatsenud.

Ameeriklastest kolleegid USA Stephen King ja John Irving palusid samal heategevuspeol, et Rowling Harry Potteri ikka ellu jätaks – näiteks detektiivkirjanik Conan Doyle'iga juhtus selline lugu, et kui ta oli kuulsal Sherlock Holmesil surra lasknud, pidi ta nutika detektiivi austajate surve järgmises loos jälle üles äratama. J.K. Rowling lausus seepeale, et ta mõistab täiesti Agatha Christie't, kes oma vahvat Hercule Poirot'd ellu ei jätanud – siis ei saa mingi võõras inimene heast peast neile raamatutele järge kirjutada. Kuid et Harryt hukkusisohot varitseks, seda ta igatahes ei teatanud.

Potter on edetabeli tipus

Inglased, kes armastavad igasuguseid edetabeleid kokku panna, valisid "Harry Potter ja segaverelise printsi" eelmise aasta parimaks raamatuks. Auhinnatseremoonial teatas J.K. Rowling oma austajate rõõmuks ja kadestajate kurvas- tuseks, et ka Potteri-sarja viimase raamatu kirjutamine edeneb

tal kenasti. Huvitav fakt on see, et "Segaverelise printsi" põhikonkurentideks olid hoopis isevärki teosed: Sharon Osbourne'i autobiograafia ja Itaalia kokakunstiraamat, mille autoriks superkokk Jamie Oliver...

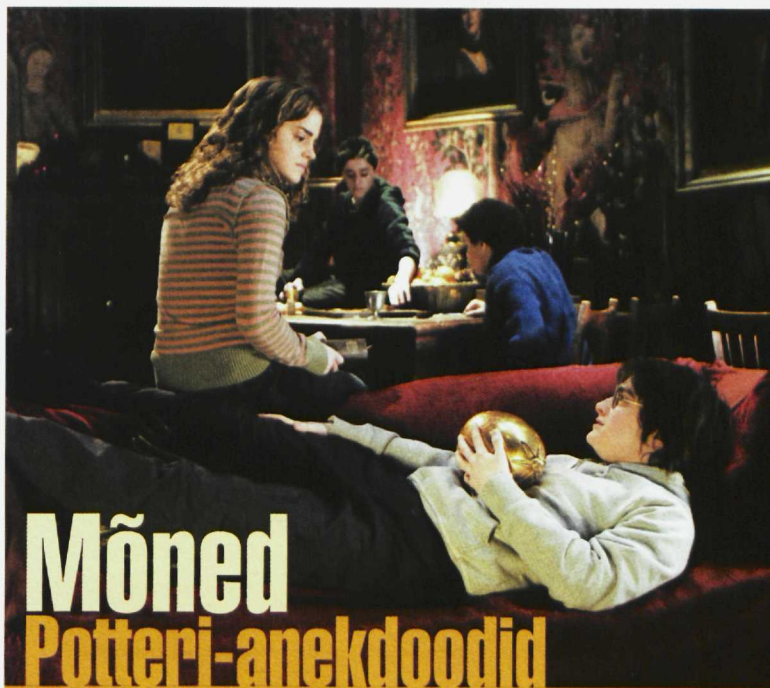
Ka raamatujakiri "The Book Magazine" tunnistas J.K. Rowlingi elusolevatest briti kirjanikest parimaks. Teiseks jäänud ulmekirjanik Terry Pratchett sai lugejatelt peaaegu kolm korda vähem hääli kui Potteri-sarja autor. Nõiavõim mängus, mis muud!

Kristiina Pruul Lääne-Virumaalt

Fööniksi ordu tegutseb

Ka järgmise Potteri-filmi tegemist ei panda just suure kella külge, kuigi on teada, et filmimine käib. Varakevadel, kui otsiti filmi "Harry Potter ja Fööniksi ordu" Luna Lovegoodi osatäitjat, seisis tuhanded 13 – 16aastased tüdrukud Londonis pikas järjekorras, et filmi pääseda – aga teadagi saab Lunasid olla ikka ainult üks... Õnneks on vanad head põhiosatäitjad Daniel Radcliffe, Emma Watson ja Rupert Grint endiselt elus ja terved ning keegi nende positsioone ei ründa. Jääme uut filmi ootama!

Mõned Potteri-anekdoodid

- Miks meie koolides ei ole viimasel ajal luudasid näha? Seepärast, et õpetajad kardavad, et tundide ajal hakatakse lendluudpalli mängima.
- Missugust pealkirja kannaks järgmine Potteri-sarja raamat, kui see jutustaks Harry seiklustest Tallinnas? "Harry Potter ja Linda kivi"
- Mida teeb Harry Potter, kui ei taha kirju lennupostiga saata? Ta palub Hedwigil kiri jalgsi kohale viia.
- Kuidas Sigatüüka koolis saadetakse tähitud kirju? Lüüakse kakkudele postipitsatid pähe ja kirjutatakse number peale
- Mis juhtub segaverelise printsiiga, kui teda suudeldakse? Temast saab segavereline conn.

Kirjalaps

Pildid: Irina Hozailova

Uksematt

Elas kord üks Uksematt. Ta ei olnud päris tavaline, vaid Säästumarketi oma. Sitkete harjaste ja sinivalgepruuni mustriga võitis ta kohe pererahva südamed ning asus

hoolikalt oma kohale ukse ees.

Uksematt teenis oma pererahvast usinalt, oli neile truu nii poris kui ka viimas, nii tuules kui ka lõõmavas päikeses. Töö ei tundunud talle üksluisena, sest iga päev suhtles ta jalatõudega, sai teada, kus nad käisid ja mida tegid. Tal tekkisid isegi oma lemmikjalanõud. Ajapikku muutusid aga pererahva jalanõud igavateks, tundis ta ju ülihästi iga kinga ning botase mustrit. Hoopis huvitavamad olid külaliste jalatsid, sest need olid uued ning uurimist väärt.

Nii see Uksemati elu kulges sügisest talve, talvest kevadesse ja kevadest suvesse. Suvi meeldis talle kõige rohkem, sest siis oli vähem tööd ja vabal ajal sai päikese käes peesitada. Kuid 1999. aasta suvi kujunes Uksematile eriliseks. Juba suve algul tundis ta, et see suvi muudab tema elu igaveseks. Ja siis see juhtuski. Ühel kaunil laupäeval läks pererahvas poodi sisseoste tegema. Kui nad tagasi tulid, silmas Uksematt juba kaugelt, et perepoja jalas ei olnud enam botased, vaid midagi muud. Need olid tennised, uued firma OLD SCHOOLID tennised!

Kui tennised puudutasid Uksemati harjaseid, käis matist läbi selline värin, millist ta polnud tundnud ka kõige külmema pakase ja tuulega. Korraga hakkas tal nii soe ja hubane, et ta ei tahtnudki sellest tundest loobuda.

Nii armuski Uksematt Tennistesse esimesest mustripuudutusest. Nüüd ootas ta päevast päeva Tenniste tulekut ja kui see juhtus, nautis Uksematt iga momenti sellest hetkest. Ja nii need päevad möödusid, täis õnne ja rõõmu, kuid vahepeal ka natukene kadedust. See valdas Uksematti siis, kui ta ukse vahelt nägi, kuidas Peokingad Tennistega flirtisid. Ta proovis oma viha

ja kadedust vaos hoida, mõeldes ilusaid mõtteid suvest, endast ja Tennistest.

Jõudis kätte sügis ja Uksematt ei näinud Tenniseid enam nii tihti kui varem. Talvel ei käinud aga Tennised üldse väljas ja Uksematt nägi neid vaid harva vilksamisi ukse vahelt.

Mida lähemale kevad tuli, seda ärevamaks ja rahutumaks Uksematt muutus. Juba tahtis ta tunda Tenniseid enda vastu pühkimas. Kuid nii ei juhtunud terve kevad ning suvelgi ei näinud Uksematt Tenniseid. Sügisel ilmusid perepoja jalga uued botased, kuid Uksematti need ei huvitanud. Tema süda kuulus igaveseks Tennistele.

Täis igatsus ja kurbust, said päevadest nädalad, nädalatest kuud ja kuudest aastad. Uksematt hakkas kaotama oma nooruslikku sära. Tema harjased ei olnud enam nii sitked ja värvid tuhmsid.

Jõudis kätte aeg, mil Uksematt ei jõudnud enam oma tööd teha ning ta vahetati välja uue ja noore vastu. Vana ja väarikas matt viidi aga pööningule vanadusaastaid veetma. Pööningul ei vaevunud Uksematt isegi ringi vaatama, sest ta oli nii väsinud.

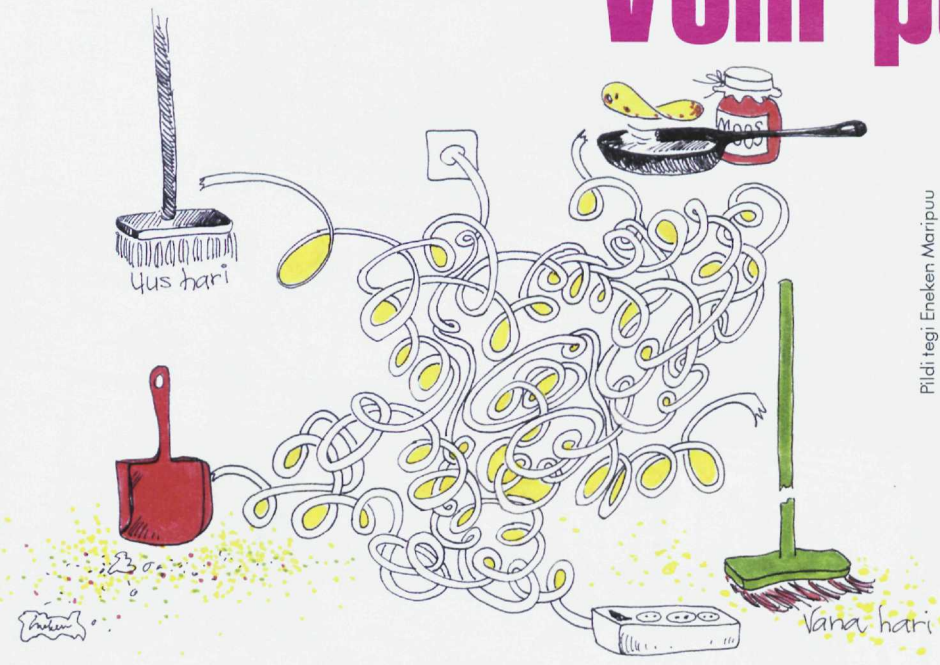
Ühel hommikul, kui päike mõnusasti katuseaknast sisse paistis, äratas Uksematti õrn ja lohutav tuulehoog. Avanud silmad, nägi matt ukse all midagi tuttavat. Seal nad olidki – Tennised! Nad olid küll tolmused ja pragunenud, kuid Uksematt tundis nad kohe ära. Äkitselt tuli tugev tuuleil ja puhus Uksemati Tenniste poole. Tenniseid puudutades tundis Uksematt, nagu oleks talle uus elu antud. Ta värvid ergastusid jälle ning süda kiirgas soojust ja hellust. Nüüd tundis Uksematt, et ta võib siin õnnelikult oma vanaduspõlve veeta, kaaslaseks vanad, kuid armsad Tennised.

Ja kui Uksematt ja Tennised veel surnud pole, elavad nad siiaamaani pööningul.

Priit Lilllemets
Võru Kesklinna Gümnaasiumist

Volli parandab arvuti ära

Ilmar Tomusk

Pildi tegi Eneken Maripuu

“Aga see punane tuli on seal tavaliselt põlenud,” ütles Volli veel kord isale, “võib-olla peaks seda lülitit natuke lülitama?” – “Kui arvuti on katki, siis on ta katki ja vajuta lülitit niipalju kui tahad, see arvutit terveks ei tee,” jäi isa endale kindlaks. “Mis ma nüüd teen, mul on üks töö pooleli ja ma pean homme hommikul selle ministereiumisse saatma? Ma ei ole kunagi jätnud ühtegi asja ministereiumisse saatmata. Sellest tuleb suur jama,” lõpetas isa oma jutu ja oli päris õnnetu.

“Kui ma suureks kasvan, siis ma õpin arvutiparandajaks ja parandan selle arvuti ära,” lubas Volli. Aga isa ei muutunud sellest üldsegi rõõmsamaks, sest Volli oli veel päris väike ja kui temast ka kunagi

Põrandahari on meil nii vanaks jäänud, et sellega ei saa enam korralikult pühkida,” ütles ema ühel õhtul isale. “Tolmu ei saa üldse kätte.” – “Kas meil on toas tõesti toas tolmu?” imestas isa. Ema võttis isal käest kinni, viis ta arvutilaua juurde ja palus laua alla vaadata. Seal oli suur juhtmepundar, paar lülitiga pikendusjuhet ja veel mingid arvutijupid. “Aga tolmu ju ei ole,” ütles isa. Ema andis isale prillid ja palus uuesti vaadata. Nüüd nägi isa küll tolmu. “Kui asi nii hull on, et meil põrandal tolmu on, siis tuleb uus hari osta,” ütles isa otsustavalt, läks poodi ja tõi sealt uue ilusa põrandaharja. Kui ta sellega koju jõudis, oli ta nii eleveli, et küsis ema käest, et kas ta seekord tohib ise põranda puhtaks pühkida. “Kui sa nii väga tahad, siis võid ju pühkida,” ütles ema, “ainult et siis pead sa pärast meile vastutasuks pannkooke tegema.” Isa oli sellega kohe nõus.

arvutiparandaja saab, siis selleks ajaks on ministereiumis juba uus minister või on ministereium jälle mõne teise koha peale viidud.

Volli puges jälle laua alla ja mõtles ikka selle lülitit peale. Kui õige vajutaks seda, äkki aitab? Samas teadis Volli väga hästi, et isa oli tal igasuguste lülitite lülitamise rangelt ära keelanud. Siis tuli Vollile pähe hea mõte – teeks nii, et ei lülitakski lülitit meelega, vaid nagu peaaegu kogemata. Ise vaataks samal ajal hoopis teisele poole. Volli vaataski radiatori poole ja vajutas lülitit peaaegu nagu kogemata. Punane tuli läks põlema. Volli pistis nina laua alt välja ja ütles isale, et see prooviks veel kord arvutit käima panna. Sest Volli ise ei tohtinud ju arvuti nuppusid puudutada. “Eks sa proovi,” ütles isa, “aga see ei aita.”

Volli vajutas arvuti nuppu ja isal hakkasid kõrvad peaaegu peas liikuma, sest ta kuulis laua alt tuttavat surinat. Arvuti rohelised tuled hakkasid vilkuma ja ekraani peale tulid kõverate värviliste akende pildid. “Töötab,” karjatas isa, “kuidas sa seda tegid?” – “Ma vist lülitasin elektri sisse,” ütles Volli vaikselt. “Vist jah,” ütles isa ka vaikselt. Hästi vaikselt.

Kui isa oli oma tähtsa töö lõpuni kirjutanud ja hakkas magama minema, ütles ema talle, et võibolla siis homme pühib ta jälle ise põranda tolmu puhtaks.

Kui isa järgmisel päeval töölt tuli, sai Volli emm-pee-kolme mängija, sellise väikse ja hõbedase, koos kõrvaklap-pidega. Preemiaks arvuti parandamise eest.

Siis tuli Vollile pähe hea mõte — teeks nii, et ei lülitakski lülitit meelega, vaid nagu peaaegu kogemata.

Kui pannkookid olid söödud, istus isa laua taha ja pani arvuti käima. Aga arvuti ei läinud käima. “Volli, tule siia,” hüüdis isa, “ütle, mis sa arvutiga teinud oled?” – “Mitte midagi,” ütles Volli. Isa vajutas uuesti lülitit, aga masin ei läinud ikka käima. “Sel juhul on kindlasti mingi viirus,” arutles isa. “Aga kuskohast see viirus arvutisse sai, kui arvuti on kogu aeg kinni olnud?” – “Minul on nohu ja kõha,” ütles Volli süüdlaslikult, aga isa arvas, et nohu ja kõha tekitavad hoopis bakterid ja nemad tavaliselt arvuti sisse ei lähe.

Isa ronis laua alla, tõmbas kõik juhtmed arvuti seest välja, pani need siis sinna tagasi, ronis laua alt välja ja vajutas jälle lülitinuppu. Aga käima arvuti ei läinud. “Peab vist onu Madisele helistama,” arvas isa, “sellega me ise küll hakkama ei saa.”

Volli ronis ka korraks laua alla. Seal oli palju juhtmeid ja juhtmete vahel oli üks lülitit, mille tuli tavaliselt põles, aga praegu ei põlenud. “Isa, üks tuli ei põle,” ütles Volli isale. “Muidugi ei põle, ükski tuli ei põle, sest arvuti on katki. Ja onu Madist ei ole kodus ka. Nii et nüüd olemegi ilma arvutita.”

estoriin

Septembrikuus tähistas Rahvusooper Estonia suurejooneliselt oma tähtsat juubelit – 100. sünnipäeva. Estonia teatrit teab küll kindlasti iga Eestimaa elanik ja kui Sina, hea lugeja, veel ühtki Estonia etendust näinud pole, siis võta teatrikülastus ette lähemal ajal! Teatrisõbrad aga oskavad kindlasti vastata meie seekordse viktoriini küsimustele.

Kutselise Estonia teatri eelkäijaks oli 1865. aastal

asutatud

- a) Vanemuise teater
- b) Laulu- ja mänguselts Estonia
- c) Üliõpilasselts Vironia

Estonia sai kutseliseks teatriks aastal

- a) 1906
- b) 1866
- c) 1916

Estonia teatrihoonet, mis avati 1913. aastal, võime näha ainult vanadel fotodel, sest see

- a) lammutati 1905. aasta revolutsiooni ajal
- b) hävis Tallinna pommitamisel 1944. aastal
- c) ehitati 1996. aastal ümber pangahooneks

Esimene rahvuslik ooper, mis tuli 1928. aastal Estonias lavale, oli

- a) Karl-August Hermann "Uku ja Vanemuine"
- b) Evald Aava "Vikerlased"
- c) Gustav Ernesaksa "Tormide rand"

Esimene eesti ballett, mis esietendus Estonias 1944, oli

- a) Lydia Austeri "Tiina"
- b) Eugen Kapi "Kullaketrajad"
- c) Eduard Tubina "Kratt"

Praegu on Estonia mängukavas Tõnis Kaumanni lasteoooper.

Selle pealkiri on

- a) "Mina – Napoleon!"
- b) "Nukitsamees"
- c) "Karupoeg Puhh"

Kuigi Estonia on muusikateater, võeti juubeliaasta mängukavva ka üks draamalavastus. See on

- a) Eduard Vilde "Pisuhänd"
- b) August Kitzbergi "Libahunt"
- c) Anton Hansen Tammsaare "Juudit"

Teatrisõnastikus on palju põnevaid sõnu. Mida tähendab "tutu" (loe: tutuu)? Kas see on

- a) baleriini tüllkostüüm
- b) dirigendi taktikepp
- c) signaal etenduse algamiseks?

Foto: Harri Rospu

estoriin estoriin estoriin estoriin

Ootame (ilmtingimata õigeid!!!)
vastuseid ootama 5. novembriks!
Parimatele auhinnaks teatripiletid!

Tere! Saadan teile mõned uued naljad! Mari-Liis Tallinnast

“Küll sa näed täna hea väljal!” ütles poiss tüdrukule, kellega ta diskol tantsis.

“Kas sa ütled nii viisi kõigile ilusatele pliksidele?” küsis tüdruk meelitatult.

“Ei, ilusatele ütlen ma hoopis teisi asju!”

Isa ajab hommikul kiirustades peegli ees habet.

Juku küsib: “Isa, kui sul on hommikul alati nii kiire, siis miks sa juba õhtul habet ära ei aja?”

“Mine peegli eest ära, Juku!” pahandab isa.

“Aa, sa ei julge enne magamajäämist peeglist vaadata – kardad, et näed siis öösel öudseid unenägusid!” arwab Juku.

“Pole tõsi!” teatab isa. “Kui ma õhtul habeme ära ajan, siis libiseb ju lõug padjalt maha!”

“Ema, kas sa oled sellist unenägu näinud, et näljane emalõvi jälitab meie klassijuhatajat?” küsib Juku.

“Ei, muidugi mitte!” hüüatab ema ehmunult.

“Aga soovitan soojalt seda vaadata – väga põnev unenägu!”

Noor naine läheb ennustaja juurde ja palub tulevikku ennustada.

“Teie tulevik on tumel!” hüüatab ennustaja naise kätt oma pihku haarates ja selle peopesa uurides. “Teie kehakaal

suureneb pidevalt, ja peale selle kavatsetakse teid enne talve tappa!”
“Oodake, oodake!” hüüab naine.
“Las ma võtan enne oma seanahksed kindad käest!”

Tere, Hea Laps! Meil on siin jälle mõned naljad! Katrin Pent Põlvamaalt

“Piima või jogurtiga – kuidas neid helbeid süüakse?” küsib Juku.

“Noh, ikka suuga,” tõttab õpetama väike öde õpetama, kes jutu algust polnud tähele pannud.

Juku jutustas, kuidas ta oli tahtnud vanaemale helistada, aga midagi oli valesti läinud ja telefoni otsa oli juhtunud keegi võõras.

“Kas sa ikka vabandasid ilusasti?” päris isa.

“Muidugi! Ma ütlesin, et vabandage, teil on küll valeühendus!”

Laps jooksis kohkunult tuppa ja teatas: “Kass tappis hiire elusalt!”

Väike tüdruk teatab öele: “Tead, mul on nüüd ka tagurpidi kudumine selge – varem oskasin ainult õigetpidi kududa!”

Öde: “Mitte tagurpidi, vaid pahempidi, ja selle teise kudumisiivi kohta ei öelda mitte õigetpidi, vaid parempidi!”

Tüdruk vastu: “No mis seal siis vahet on?”

“Kuidas saaks aia ehitamiseks kulutada kõige vähem traatvõrku?”
“Niiviisi, et aed tuleks ehitada puust – näiteks lattidest!”

Võõras hakkab lahkuma ja ütleb teda saatma tulnud perenaisele: “Head nägemist!”
“Ega ma pime ei ole,” vastab perenaine solvunult.

Tere, Triibu-Liine! Saadan teile mõned enda väljamõeldud anekdoodid! Iti-Pätrik Järve Türilt

Miks on koer puutüve nuusutades kurb?
Sellepärast, et sinna on kirjutatud “No messages!”

Juku sõber helistab Juku mobiilile. Jukut pole kodus ja telefoni võtab ta isa.

“Halloo, Jukut pole kodus!” ütleb ta.

“Aga kes siis räägib?” küsib sõber. “Juku telefon!”

Sipelgavanaema ja jõehobuvanaema olid suured sõbrannad.

Ükskord kohtas sipelgavanaema jõehobu tütrepoega ja küsis, kuhu väike jõehobu läheb.

Jõehobujõmpikas ütles, et läheb oma vanaema vaatama.

Sipelgavanaema ütles kurvalt: “Kahjuks on see võimatu, sest sa pead haiglasse minema. Käisin su vanaemal külas ja uksest sisse astudes komistasin ja kukkusin su vanaemale otsa, nii et ta sai kaelaluumurru...”

Kino Sõprus ekraanil näeb oktoobrikuus vanu häid animafilme

Eesti esimese animafilmi „Kutsu-Juku seiklusi“ valmimisest möödub sellel sügisel 75 aastat. „Kutsu-Juku seiklusi“ on mustvalge joonisfilm, mille lavastas 1931. aastal Volde-
mar Päts, kunstnikutöö tegi Elmar Jaanimägi. Filmist on säilinud 4-minutiline katkend ja „Kutsu-Juku seiklusi“ restaureeriti Eesti Filmi Sihtasutuse abiga viis aastat tagasi. Päril oma joonisfilmigrupi loomiseni, mis paneb aluse regulaarsele filmitoodangule, jõuti studios „Tallinnfilm“ alles mitmekümneid aastaid hiljem.

Kutsu-Juku 75. sünnipäevale pühendatuna näitab Tallinnfilm kino Sõprus suurel ekraanil oma varamust armsaks saanud lastesõbralikke animafilme. Oktoobrikuus linastuvad „Jussikese 7 sõpra“, „Ott Kosmoses“, „Mardileib“, „Naerupall“. Lisaks seikleb seansi alguses enesestmõistetavalt „Kutsu-Juku“.

„Kutsu-Juku seiklusi“

„Ott kosmoses“

„Jussikese 7 sõpra“

MUDILASTE MULTILAE GAS

20., 21. ja 22. okt kell 12.00

„Kutsu-Juku seiklusi“

E. Jaanimägi, V. Päts

„Kutsu-Juku seiklusi“ tegid fotograaf Aleksander Teppori ateljees Tallinnas karikaturist Elmar Jaanimägi ja filmioperaator Voldemar Päts. Miki-Hiire moodi Kutsu-Juku seiklustes löövad kaasa vares, kurg, konnad ja siga ning viimaks kohtub ta põrgus konte klõbistavate luukerede ning lohega.

Jussikese 7 sõpra

H. Pars, 1967

Jussikesele meeldib väga Pühapäev. Ta läheb Pühapäeva otsima, kuid kohtub oma teekonnal ka teisi nädalapäevi ja saab nende kõigiga suureks sõbraks.

„Ott kosmoses“

E. Tuganov, 1961

Ott satub startivasse kosmoselaeva ja lendab maailmaruumi. Nii algavad põnevad seiklused, mille jooksul Ott kogeb ammutuntud tõe, et koolitarkuseta elus läbi ei saa.

„Mardileib“

H. Pars, 1971

See on lõbus muinasjutt keskaegsest Tallinnast, kus apteekri õpipoiss Mart leiutab martsipani. Ja mis siis kõik peale seda juhtuma hakkab!

„Naerupall“

H. Pars, 1984

See on vahva lugu imepärasest pallist, mille puutumine teeb rõõmsaks ja paneb kepslema isegi kõige kurjema tädi. Ja kuidas see pall veel naerab!

Noore Prantsuse krahvi Edmond de Grisi isa kuulus Louis XVI lähikondlaste hulka ning kaotas kuningale ustavaks jäädes elu, kui raevunud rahvahulgad suure revolutsiooni puhkedes kuningapaleed ründasid. Noormehel õnnestus põgeneda Pariisist sünnipaika Languedoci, kus ta kaevas välja varanduse, mille ta isa oli mustade päevade tarvis maasse peitnud, ning sõitis Itaaliasse, et seal arstiteadust õppida. Edukalt eksamid sooritanud, asus de Grisi elama Napolis, kus ta peagi peenemasse seltskonda vastu võeti. Vabal ajal armastas noor krahv Henri Decrepesi raamatust „Paljastatud Valge Maagia ehk Hämmastavate trikkide, mis viimasel ajal vaimustavad Pealinna ja Provintsi, seletamine“ teadmisi ammutada ning sõpradele mustkunstiga esineda.

1796. aasta kamevalide aegu tuli Napolis etendusi andma mustkunstnik Pinetti, kes sattus ohtlikust võistlejast kuudes raevu ning otsustas de Grisist vabaneda. Ta külvas noore krahvi komplimentidega üle ning palus enda asemel Napoli õukonnas kuningas Ferdinand IV juuresolekul esineda, pakkudes selleks isegi oma assistentide abi. De Grisi nõustuski ning see sai talle saatuslikuks – assistentide abil oli Pinetti noormehele kavala löksu üles seadnud.

Nimelt väitis üks abilistest, et oli triki sooritamiseks antud teemantsõrmuse vastu saanud vaid väärtusetu koopia. Sellestki ei olnud veel küllalt. Kui de Grisi läks kuninglikku looži ja palus valitsejal pakist ühe kaardi tõmmata, järgnes ootamatu reaktsioon – Ferdinand IV valis ühe kaardi, heitis sellele pilgu ning viskas mustkunstnikule näkku. Mängukaardile oli kirjutatud sõim kuninga aadressil.

Juhtumile järgnes de Grisi arresterimine ning kogu tema vara konfiskeerimine. Noor krahv haigestus ning oleks ajupõletiku tõttu peaaegu et eluga hüvasti jätnud. Oma elupäevad oleks tal tulnud vähemalt vangistuses lõpetada, kui pääsemist poleks toonud tormilised poliitilised sündmused – 1799. aastal tungisid Prantsuse väed Lõuna-Itaaliasse, kus kehtestati vabariik ning de Grisi pääses vabadusse.

Soovides Pinetile kätte maksta, veetis krahv pool aastat üksinduses näpuosavust treenides. Selle kohta on ta ise öelnud: „Ta (Pinetti) oleks liiga kergelt pääsenud, kui oleksin ta kahevõitlusele kutsunud. See pärast vandusin, et hävitan ta tema enese relvaga. Otsustasin kiiremas korras omandada näpuosavust ja teadmisi mustkunstist, eelkõige aga hankida esinemiskogemusi, mida mul seni nimetamisväärselt polnud.

Kordasin mõttes üle Pinetti tehtud vead ja otsustasin need parandada, ületades võistlejat meisterlikkuses. Seejärel, tippvormi tõusnult, kavatsesin igasse esinemispaika jõuda enne teda ja lüüa ta oma üleolekuga lavalt minema.“ Hankinud pärast pooleaastast harjutamist esmaklassilised rekviisidid, asus de Grisi Torrini nime all elukutselise mustkunstnikuna etendusi andma. Sellest, kas ta suutis Pinetit oma osavusega ületada, saab lugeda juba järgmisest numbrist.

Mustkunsti ajalugu

Trikk „Kas kõige tugevam mees publiku seast julgeb lavale tulla?“ küsib mustkunstnik saali poole pöördudes. Kui abiline saabub, jätkab maag: „Nüüd panen ma su toolile istuma nii, et sa ei saa enam püsti tõusta, kuigi sa pole tooli külge kinni seotud. Kas usud?“ Ei vabatahtlik ega ka publik pea seda võimalikuks ning mustkunstnik palub „kõige tugevama mehel“ toolile istuda. „Istu sirge seljaga ning ära pane jalgu tooli alla, hoia neid korralikult täistallaga maas – nagu viisakale ja soliidsele inimesele kohane,“ juhendab maag. Kui abiline nüüd püsti tõusta proovib, ei õnnestu see tal kuidagi – vähemalt seni, kuni ta ei muuda oma jalgade asendit ega kalluta keha ettepoole.

Selgitus: Tõepoolest, istudes sirge seljaga ning hoides jalgu tooli ees täistallaga maas, ei ole inimesel mitte kuidagi võimalik püsti tõusta. Miks see nii on? Istuva inimese massikeske asub keha sees selgroo lähedal, umbes 20 cm nabast kõrgemal. Pikali ei kuku inimene aga ainult siis, kui massikeskmest tõmmatud maapinnaga risti olev sirgjoon läbib labajalgade poolt piiratud maa-ala. Istuva inimese puhul jääb see mõtteline sirgjoon aga labajalgade taha, tooli alla. Seetõttu ei olegi jalgade asendit muutmata või keha ettepoole kallutamata võimalik suuremgi pingutuse korral püsti tõusta.

Mustkunstnik Ande

Karvutu Kasper

Kasperil kahanesid karvad kuklalt. „Kuhu kadusid kaunid kiharad?” kratsis Kasper karvase kämblaga kukalt. Kammides kahanes karvastik katastroofiliselt. Kasper kartis kiilaspäisust. Kasper kooberdas kirurgile. Kirurg katsus kohmetult kõhatades Kasperit karvutut kukalt, kutsudes kokku konsiiliumi. Kirurg kõneles Kasperit karvaprobleemidest kohkunud kolleegidele. Kurnatud Kasper kupatati koju kaltsiumi kröbistama.

Michael Pirmisašvili
Rapla Ühisgümnaasiumist

Karu Kati kõhukorin

Karu Kati käis kolmapäeval koolis. Kella kahest kukkus Kati kõht koledasti korisema. Kiiruga kalpsas karu koju. Kodus kargas kohe külmkapi kallale. Kapist kahmas kalapulka, kugistas kondenspiima, kakaodki kallas kõhtu. Kugistas kaloreid kamaluga. Katil kõht kohe korras. Kolmapäeviti käib Kati kaaluajlgijates.

Kärt Olli
Rapla Ühisgümnaasiumist

Kool

Hans see sammud kooli seab,
targaks meheks saama peab.
Lugema ja kirjutama
õpetab seal õpetaja.

Hans Peedo
Lähte Ühisgümnaasiumist

Kapsauss

Meie aias kapsauss,
ära kadus tema suss.

Otsis siit ja otsis sealt,
leidis kapsalehe pealt.

Kapsaussil hea on tuju,
läheb, sussid jalas, koju.

Ketlin Suvi
Lähte Ühisgümnaasiumist

Sügis

Varsti sügisvaheaeg.
Nüüd meil valgusest on vaeg.
Lastel mängud tubased,
kodus olla hubasem.

Joel Jaemaa
Lähte Ühisgümnaasiumist

Karastav külm vesi

Siis, kui puhub kõle tuul,
mul lõhki ülemine huul,
tahaks olla ahju ees,
juua, sidrun kuumas vees.

Tervis on mul väga paha,
arst mul süsti teha tahab.
Tõusen voodist, olen mees,
loputan end külmas vees.

Tervisest siis nüüd ma hoolin,
lähen homme jälle kooli,
ütlen õpetajal: “Tere!”
ja ka kogu klassiperel.

Nele Käsper
Lähte Ühisgümnaasiumist

Lõunani istus Leana oma toas ja joonistas. Ta ei näinud, mida ta joonistas, aga talle meeldis tunne, et midagi tema seest jõuab läbi käe paberile. See oli kuidagi... maagiline.

Õhtupoolikul läks ta paadisillale – seal käis ta igal õhtul kajakaid kuulamas ja kui hästi läks, siis istus seal ka Björn, ta uus vanem vend, kellega sai mõnusasti juttu puhuda.

Sel päeval aga Björni polnud, ta oli läinud linna midagi ostma. Aga keegi oli ometi sillal. Keegi, kelle hingamine oli sama kiire kui hommikul. Keegi, keda Leana oleks kõigest hingest tahtnud näha, kuigi see tekitas temas hirmu, mingit seletamatut kõhedust ...

■■■

Leana istus sinnasamasse, kus ta alati istus – paadisilla kõige kaugemasse tippu. Ta pani jalad vette ja püüdis teha näo, et ei märka salapärase võõra juures olekut. Läksid minutid, tüdruku süda tagus kõvasti, sest oli ebakindel tunda enda kõrval kellegi võõra hingamist, pealegi teadmata, mis kavatsustega ta oli tulnud.

Leana hakkas juba lahkuma, kui see keegi istus ta kõrvale ja ütles: "Oota! Ära mine!"

Tüdruk istus edasi, julgemata midagi öelda. Ta nihutas end võõrast natuke kaugemale.

"Ära karda mind, ma ei tee sulle midagi," ohkas võõras. "Oleks ma tahtnud sulle midagi teha, oleks ma seda juba teinud, kas sa ei arva nii?"

Leana kehitas õlgu. Võõral ei olnud vähemalt tema enda sõnul halbu kavatsusi.

"Leana..." alustas võõras – tundus, et temagi oli kuidagi hirmul või ebakindel. "Kust te mu nime teate?" ehmus tüdruk ja tõmbus tundmatust veelgi kaugemale.

"Ma tean, Leana. Usu, ma tean palju rohkematki," võõras ohkas jälle.

"Aga see pole praegu oluline."

"Ma pean minema. Mu ema ja isa... nad hakkavad muretsema," kogeles Leana.

Kuju ta kõrval tõusis püsti: "Su ema? Su isa? Oh, jah... nad muidugi rääkisid sulle, et... et võõrastega ei tohi rääkida..." ütles võõras.

Tundus, nagu oleks ta midagi muud öelda tahtnud, kuid sai viimasel hetkel sõnasabast kinni.

"Ma siis lähen," lausub tüdruk ja jooksis rannale.

"Ta jookseb. Ta ei näe, aga ta jookseb," ütles võõras astus paadisillalt maha astudes ja mööda rannajoont eemale kõndides.

Leana läks otsejoones oma tuppa, pani ukse lukku ja viskus voodile. Peast käisid läbi erinevad mõtted.. Kes? Miks? Kuidas? Ja milleks? Ta mõtles ja mõtles enda jaoks erinevaid variante välja. Mõtles, et

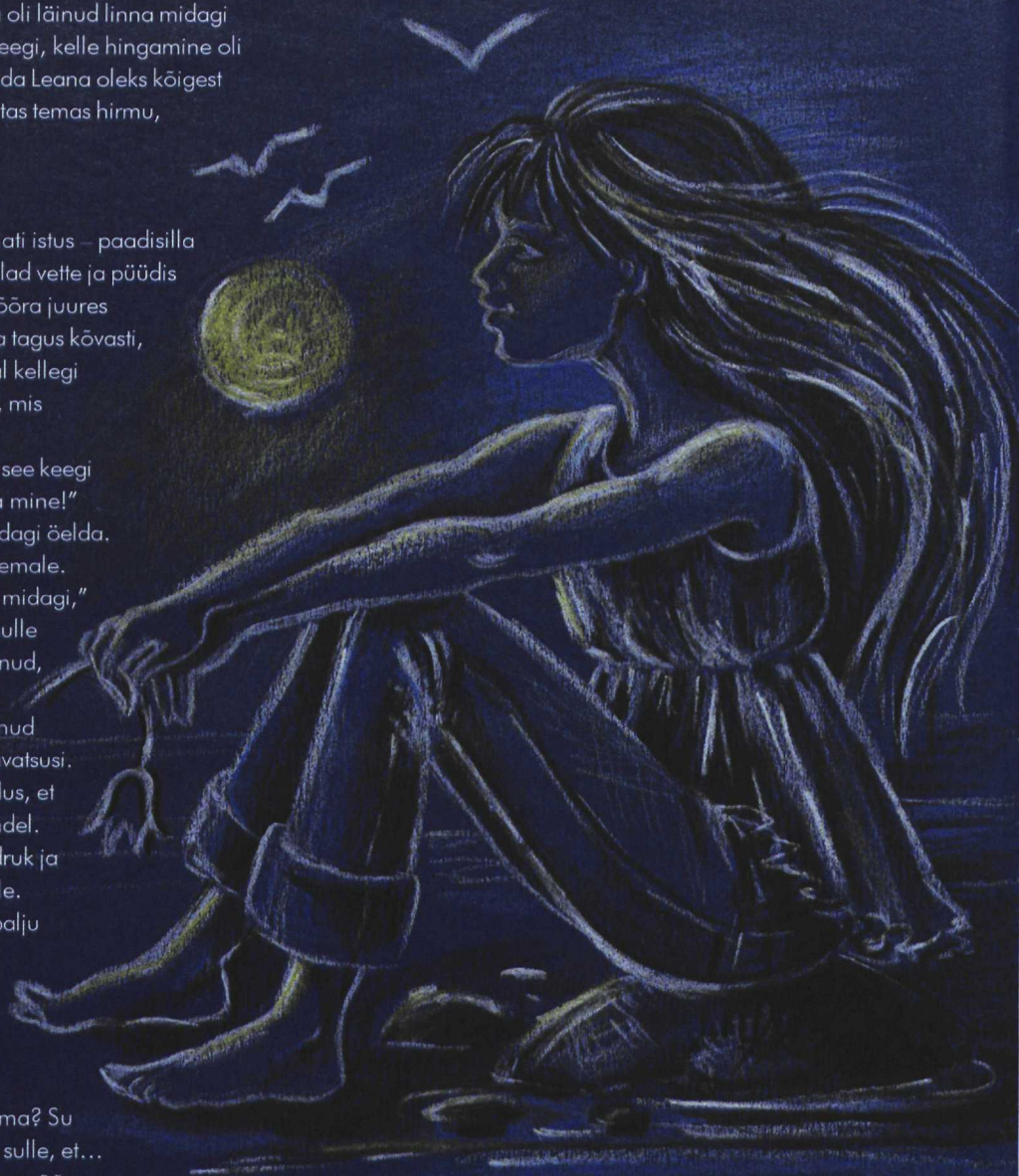
võõras on mõrtsukas, kes otsib pimedaid ohvreid, juhatab nad kaljule, lükkab sealt alla... Mõtles, et võõras on ilmutis, keegi, keda teised ei näe, kelle ta enda jaoks välja on mõelnud. Ta mõtles välja igasuguseid mõttetusi, et endale selgitust leida.

Leana ärkas alles hommikul, kui Björn talle karikakraid tõi.

"Ma korjasin need selle koopa lähedalt, kus me eelmisel suvel käisime. Mäletad? Neid oli seal palju. Terve allee."

Tüdruk naeratas. Ta armastas lilli. Oi, kuidas veel! Nende lõhn korvas selle, et ta neid ei näinud. Ja ta sai neid katsuda – õrnalt, sest nad olid kergesti purunevad, haprad.

Nad läksid koos Björniga paadisillale ja Leana rääkis eilsest võõrast. Björn kehitas õlgu: "Ehk on mõni uus pere lähedusse mõne suvila ostanud? Sa tead ju, et kõik siin ümber on prominentide peresid täis. Nendega ei tasu suhelda."

Tüdruk istus edasi, julgemata midagi öelda. Ta nihutas end võõrast natuke kaugemale.

Nad läksid koos Björniga paadisillale ja Leana rääkis eilsest võõrast. Björn kehtas õlgu: "Ehk on mõni uus pere lähedusse mõne suvila ostnud? Sa tead ju, et kõik siin ümber on prominentide peresid täis. Nendega ei tasu suhelda."

"Ta teadis mu nime, Björn."

Björn naeratas, "Kallis õde, sa võisid valesti kuulda."

"Ma ei kuulnud valesti, Björn. Ta teadis mu nime."

"Eks kohalikud rääkisid talle Sinust."

"Björn, ta kartis," sosistas Leana.

Vend naeratas jälle laialt, kallistas õde ja ütles talle sosinal vastu: "Ta ei kartnud. Inimesed pelgavad rääkida inimestega, keda nende arvates peab haletsema."

"See on vale," ütles Leana.

"Meie teame, et see on vale," vastas Björn, "Aga nemad ei tea."

"Ei, ma mõtlen, see on vale... ta ei kartnud seda. Ta kartis mind, mitte mu mittenägemist. Usu mind, Björn."

Vend vaatas õele korraks tõsiselt otsa.

■■■

Järgmisel päeval võõrast ei tulnud. Ei tulnud ka ülejärgmisel ega üleülejärgmisel päeval.

Leana ei mõelnud enam eikusagilt ilmunud tundmatule ega sellele, kust mees ta nime teadis. Tüdruk nautis endiselt igal hommikul päikesetõusu, seda nägemata, ja kuulas õhtuti kajakaid. Kõik oli nagu enne ja Leana oli sellega rahul.

Ühel päeval viis Björn Leana koopa juurde, kus nad eelmisel suvel käisid. Leana tundis enda ümber tohutult palju lilli ja nende magusat lõhna. Ta nautis neid peaaegu et pool päeva ja noppis siis ühe neist kaasa.

"Võta rohkem," soovitas Björn. "Mida sa selle ühega ikka teed? Vaasi teda panna ei saa."

"Ma ei taha. Mulle piisab teadmisest, et nad on siin olemas," naeris õde. "Pealegi siin säilivad nad kauem."

"Eks sa ise tea," ütles vend ja korjas ka ise vaid ühe õie.

Järgmisel päeval oli kõigil nii kiire, et Leana pidi terve päeva üksinda olema. Ega tal tegelikult midagi üksi olemise vastu olnudki, kuid imelik oli mõelda, et terve ta pere külalise ümber tiirutas, piirates teda küsimuste ja läägelt magusate kommentaaridega tema riietuse, kõnnaku ja kõige muu kohta. Külaline oli kaugelt. Ta olevat mingit pidi nende sugulane ja peatuvat nende juures ligikaudu kolm päeva, et siis edasi – kuhugi teiste sugulaste juurde sõita.

Leanat ei huvitanud sellised sugulased, kes tulid, et jalga puhata. Pealegi ei olnud see üldse tema sugulane. Ta oli juba harjunud, et tal pole sugulasi, vaid on sõbrad. Sõbrad, kes võtsid ta enda juurde ja adopteerisid ta ning keda ta kutsub vanemateks. Sõbrad, kes on ta nii-öelda vanaemad ja vanaisad, ja Björn... kes oleks talle nagu päris vend, aga tegelikult ei ole. On sõber.

Lõunalauas rääkis külaline oma imelistest kogemustest mitmetel reisidel ja oma mehest ja lastest ja tohututest maavaldustest, mis ta kohutavalt rikkal mehel olevat.

Leana ei tundnud esialgu midagi, ta ei saanud hästi hingata, sest võõra käsi oli ta suud kramplikult kinni hoidnud.

"Miks ta siis mõnes lähedal asuvas hotellis ei peatunud?" mõtles Leana selle peale. "Selle asemel, et tulla siia oma õhulossidest rääkima?"

Björn mõtles vist sama, sest ta kutsus Leana endaga paadisillale.

"Björn, kunas see paat ükskord valmis saab?" küsis Leana.

Poiss naeris: "See on juba valmis, ainult pisut... töökorrast ära."

Tüdruk muigas ja vaikus.

Mõne aja pärast küsis ta uuesti:

"Björn, kui see paat valmis saab... kas sa siis viid mu merele?"

"Ikka," lubas Björn. "Sa oled esimene, kes sellega sõita saab."

"Lubad?"

"Luban."

Varsti sai Björnil paadi kallal töötamisest kõrini, sest jälle oli mingi osa puudu ja poiss läks majja.

Leana läks talle hiljem järele, kuid jõudes juba kaljurannast üles, peatas teda kellegi käsi. Lämбетest lõhnaõliaroomidest sai tüdruk aru, et tegemist on kaugelt tulnud külalisega. Külaline ei öelnud midagi, ta tiris tüdrukut kättpidi randa ja sulges peopesaga ta suu.

Nii-öelda kaugelt tulnud sugulane tiris tüdruku kättpidi rannale ja lasi tal maha kukkuda.

Leana ei tundnud esialgu midagi, ta ei saanud hästi hingata, sest võõra käsi oli ta suud kramplikult kinni hoidnud. Ta hakkas kõhima ja kõha segunes pisaratega: "Mida sa minust tahad?"

"Mida mul SINULT tahta on? Sa oled ju pime," ütles külaline salvavalt. "Ja üldse.. ole vait, ma püüan mõelda.."

"Lase mul minna, Björn tuleb kindlasti mind otsima... Pealegi seisame mu enda kodurannal!"

"Ole vait! Ma ütlesin, et sa ajad mind närvi," sosistas võõras, "Kuidas võid SINA teada, kus me oleme? Sa oled ju pime!"

"Kas SINA tead paremini, kaugel SUGULANE?"

Võõras ei vastanud. Tundus, et ta läks minema, sest hetkeks jäi rannal kõik vaikseks.

Kuid külaline ei lahkunud kauaks: ta tuli tagasi, istus maha ja hakkas rääkima: "Sul vedas. Alati veab. Just sul, kes sa oled pime... ja peaksid kurb olema. Pealegi... SUL POLE VANEMAID! Kas sa pole kunagi tahtnud neid üles otsida?"

Leana ei vastanud. Ta põsk oli surutud vastu niisket liiva ja pisarad voolasid liivasse.

"Kuuled mind? Kuuled?" võõras sai vihaseks ja raputas Leanat tugevasti.

"Mu vanemad ei ole surnud. Ma elan koos nendega," ütles Leana ja üritas liivalt püsti tõusta. Ta käsi valutas võõra tugevast haardest.

"Vait! Sa valetad!" vihastas külaline jällegi, "Su vanemad jätsid su maha! Sa ei mäletagi neid!"

Tüdruk vaikus, tõusis aegamisi püsti ja kõndis vee poole. Ta pesi näo ära ja tema imestuseks ei järgnenudki kallis mitesugulane talle.

Postimeest ei tasu kodustada!

Kõik Harry Potteri sõbrad teavad, et parimaks postilinnuks nõiakoolis peeti kakke. Nii mõnegi lugeja salasooviks on endalegi üks lumekakuke hankida, kuigi postiljoni pole interneti-inimestel ju vaja... Mida arvab aga kakupostist loodusteadlane?

Nõia-asjanduses ei ole ma küll kuigi tugev, kuid postiteenuseid kõrvale jättes ütlen, et kakud on linnud, kes PEAKSID ilmtingimata elama oma looduslikus keskkonnas. Kakk on kiskja, teda tuleb toita hiirtega – ta võib süüa küll ka puhast liha ja kala, kuid tegelikult vajab see lind TERVET hiirt koos naha ja karvadega! Harry Potteri postikakk tekitas kuuldavasti mõnel pool – näiteks USA-s ja Venemaal – laste seas uue moehaiguse ja paljudele lindudele sai see saatuslikuks: muidugi ei ole enamjagu vanematest nõus sellega, et kodus elab suur kakuline, kes (näiteks kassikakk) on võimeline kodukassigi ära tapma, ning teadagi eelistatakse siis uhkeid linnutopiseid. Et mõne rikka lapse kapriise täita, tapeti hulganisti kakke,

seepärast annan nõu: lugege raamatuid, vaadake filme, uurige internetist Sigatüüka kooli asju, aga jätke elusad kakud rahule!

Kakud on väga nõudlikud maastiku suhtes. Leidub küll ka kultuurmaastikus end hästi tundvaid liike – näiteks kodukakk ja Karpaatidest lõuna, lääne ja ida poole levinud loorkakk, kuid lemmiklinnuks valige parem näiteks viirpapagoi!

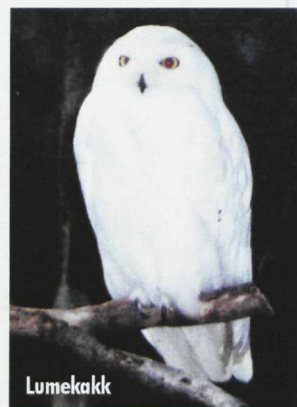
■ Kakud ja kullid polegi sugulased!

Muide, öised röövlinnud kakulised ning päevase eluviisiga kullid-kotkad pole üldse omavahel sugulased. Kullide-kotkaste sugulased on kanalised, kakkude omad aga näiteks öösorr, käod, tuvid ja papagoiid.

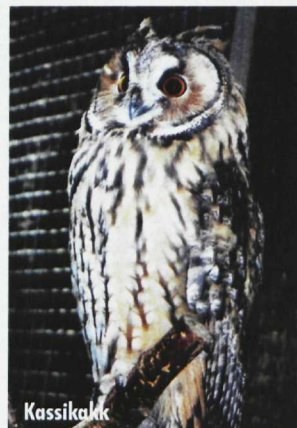
Kõik röövlinnud on monogaamsed – s.o. paarid jäävad kokku terveks eluajaks. Peres võib olla väiksematel kakulistel 12 – 13 poega, kes sügiseni jäävad vanematega, siis lahkuvad; suurtel – näiteks

Loorkakk

Lumekakk

Kassikakk

Kõrvukräts

kassikakkudel – on vähem lapsi ja need jäävad vanemate juurde kaevamiseks. Tallinna Loomaaias koorus ühes lumekakuperes tänavu 7 poega, kusjuures nende vahed on suured: vanem poeg koorus 3 nädala võrra noorimast varem. Lumekakupapa tõi pika haudeperioodi vältel emmele nii palju hiiri, et see ei jõudnud neid äragi süüa.

■ Kas Eestis leidub palju kakulisi?

Eestis on kodukakk, kassikakk, händkakk – kes varem oli haruldane, kuid on viimase 20-30 aasta jooksul muutunud meil kõige arvulisemaks. Meil elavad ka karvasjalg-kakk, kõrvukräts ja sooräts. Läbirännul jõuab meile ka kopsakas habekakk. Kuna Eesti kliima muutub üha soojemaks, siis võib oletada, et peatselt tulevad meile pesitsema ka loorkakud, kes elutsevad vanades kellatomides, lagunevais lossides ja katusealustes.

Talvel tunnevad kakulised huvi ka inimasulaste vastu – sealt leiab ikka hiiri ja kas või vareseid nokka pistmiseks. Suur kassikakk saab hakkama isegi rebasega! Enamus kakulistest on öised kütid – neil on hiilgav kuulmine. Nad kasutavad ju kolme tüüpi "antenne" – kõigepealt sfäärilist heliantenni – ümarat pead, teiseks näokaussi (mis näiteks habekakul on hästi nõgus), ja tihedas taimestikus elutsevadel kakkudel on veel ka sulgedest kõrvatuti-antennid.

Suure pea ja tähelepaneliku pilgu tõttu ongi vist inimesed hakanud kakke ehk öökulle tarkuse sümboliks pidama. Loodus on andnud kakulistele küll rohkesti instinkte ja varustanud nende jalad eriliste kõõluslukkudega, tänu millele saavad nad kas või päev otsa oksal tukkuda, ilma et neid varitseks oht alla kukkuda, kuid tarkuse poolest on tegelikult üks tavaline kogunud kodukana kakust hulga targem. Nii et võib-olla leiutab mõni võlurikool edaspidi ka kanaposti!

Aleksei Turovski

Habekakk

Harry Potteri postikakk tekitas kuuldavasti mõnel pool – näiteks USA-s ja Venemaal – laste seas uue moehaiguse ja paljudele lindudele sai see saatuslikuks.

 HEA LAPS

HEA LAPS

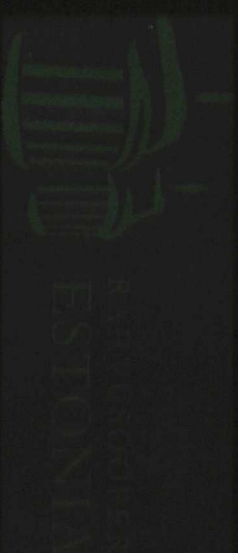

McFLY

Foto: Bulls Press

Lüikedes järv

Rahvusoperi Estonia balerin: Galina Laush
Foto: Henri Kospu

Santorini — Kreeka saarte kroonijuveel!

Eelmisel suvel käisime emaga Kreekas.
(Vaata: Hea Laps, november 2005!).
See reis lummas meid täielikult ning ka
sel aastal otsustasime Kreekasse sõita.

Selleks korra oli ema välja valinud

SANTORINI saare ehk **antiikse Thera**. Endisesest antiikaja hiilgusest oli Theral väga vähe säilinud, sest Santorinil on toimunud 8 vulkaanipurset, mis on väga suure jälje jätnud saare geograafilisele asendile ja loodusele. On teada, et Santorinil toimunud vulkaanipurske tagajärjel tekkinud hiidlaine hävitas kuulsa Kreeta Knossose palee 1700 eKr.

Meie saabusime Santorini saarele öösel, väike „pealinnake“ Fira oli vaikne, ainult miljonid tuled särasid. Bussid vedasid puhkajaid mööda sinka-vonkalisi teid hotellidesse. Meie ööbisime mini-linnas Perissas.

Hommikul ärgates läksime emaga kohe Santorini saart ehk täpsemalt Perissa küla avastama. Jalutasime mööda pikka rannapromenaadi, suplesime suurepäraselt, sini-sinises, soolases, sooja Vahemeres. Kõik tundus olevat nagu paradiisis!

Järgmistel päevadel osalesime mitmel ekskursioonil. Käisime Santorini „pealinnas“ **Firas** ja arheoloogiamuuseumis, kus nägime antiikse linna **Akrotiri** väljakaevamisel leitud esemeid. Veel käisime mitmes erinevas külas.

Suurepäraseks elamuseks osutus matk **Nea Kameni** vulkaanilisele saarele, millest õhkus veel vulkaanilist kuumust. See saar on olnud mitme vulkaanipurske südameks.

Matk vulkaani tippu oli tõeliselt raske ja piinarikas, sest tee läks kogu aeg tõusumäge 175 m kõrgusele, maastik koosnes ainult kividest, kustunud laava ja magma tükkidest. Õhk oli väga lämbe. Sellel saarel ei olnud ühtegi puud, pöösast ega elavat hinge. Kui jõudsime lõpuks tippu, olime täiesti kurnatud ja läbi, kuid olime vallutanud vulkaani. Üldse koosneb Santorini neljast saarest ning ühel neist asub ka seesama vulkaani süda.

Meelde jäävaks sündmuseks oli purjekareis Vahemerele ja

maailmakuulus **Oia** päikselojang. Jaanipäevgi ei jäänud meil pidamata: tegime Santorinil suure-suure lõkke mererannale.

Viimasel päeval, kui enam ekskursioone ei korraldatud, rentisime emaga ATV ja sõitsime sellega poolele saarele tiiru peale. Vaat see oli elamus! Ema alguses kartis, sest ta polnud kunagi varem sellise riistapuga sõitnud, kuid veidi harjutanud, oli juba vana ralliäss ise.

Nii see puhkus lendas linnutiivul ja peagi pidime koju tagasi sõitma. Väga kahju oli lahkuda Kreekast, mis on nii soe ja sõbralik maa.

Sügisel koolivaheajal sõidame emaga Itaaliasse ja loodetavasti õnnestub järgmisel suvel sõita Kreetale Knossose paleed vaatama. Kreeka on meid täiesti lummanud ja oma nõidusesse haaranud. Soovitame kõigil reisida Kreekasse, leida endale just see õige saar ja nautida Kreeka päikest, randa ja merd! See koht on seda väärt!

Deili Lemsalu

Tallinna Kuristiku Gümnaasiumi 7.c klassist

Tükike kolmekorruselisest koolihoonest.

Viimsi koolimaja on viimase peal uhke!

Aatriumisse peaks kogu koolipere ära mahtuma.

Helena Mai Pavlovi ja Katleen Undiga kohtusime veidi enne kooli algust – päeval, kui Viimsi Kool avas oma ukсед nii ajakirjanikele kui ka õpikute järele tulevatele õpilastele. Mõlemad tüdrukud õpivad Viimsi Kooli 6. b klassis, aga oleks suur eksitus arvata, et tragid tüdrukud tunnevad juba koolimaja nagu oma kümnet sõrme.

Tegelikult tunnevad seda kolmekorruselist päikesepruuni hoonet põhjalikult esialgu vist ainult arhitektid: **Illimar Truverk, Raul Järg, Priit Pent ja Eero Endjärv**. Ka sisearhitektid **Kristi Lents** ja **Hannelore Pihlak** käisid oma käte- ja mõttetööd enne koolimõllu algust imetlemas. Koolimaja on tõesti nagu riik riigis ja direktor **Leelo Tiisvelt** otsustas õpetajatele maja plaanid kätte anda: muidu peaksid nad ju lausa kompassi järgi oma klasse otsima!

Helena Mai ja Katleen polnud veel koolimajale ringi peale teinudki: vaatamist ja imetlemist on kõigil kolmel korrusel maa ja ilm! Ja eriti tore on see, et maja on enneolematult päikeseküllane: projekti nimigi oli "Päikeseratas".

Avaras aatriumis on klaasist lagi ja üks sein on lausa allika eest: seal niriseb pidevalt vesi! Sellesse ruumi peaks kogu koolipere vabalt ära mahtuma, et üksteist suures majas ka silmast silma ära näha. Klaasiga siin koonerdatud pole: muide, õpetajate toa seinadki on klaasised! Kas pedagoogidele meeldib pidevalt luubi all olla, on iseasi – aga õpilastel on igatahes hea juba kaugelt vaadata, kas oma

klassijuhataja on saadaval või ei.

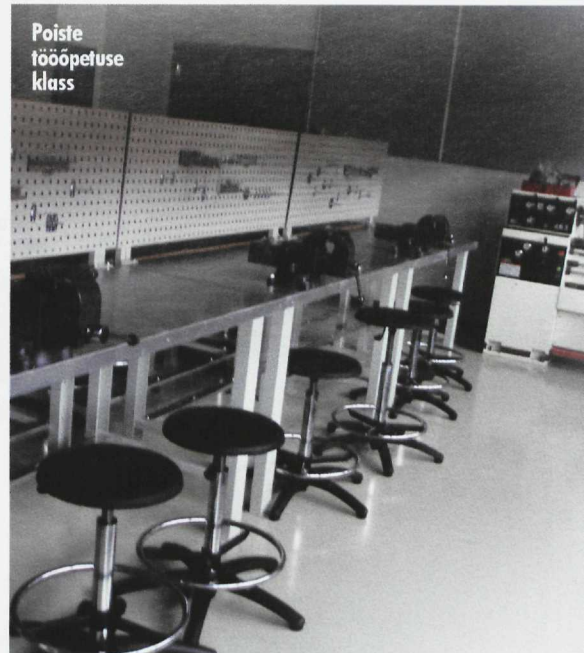
Õpetajaid on selles majas rohkem kui mõnes maakoolis lapsi: tervelt 97! Sel sügisel tuleb õpilastel meelde jätta tervelt 28 uut pedagooginime ja -nagu.

Aga ega vähema koolmeistrite arvuga toime ei tuleks: Viimsi Koolis on ainuüksi **esimeste klasside lapsi 144** ja klasse tervelt 6! Selleks, et ka pisemad hiidkoolis end hästi tunneksid, ehitati algklasside jaoks eraldi majatiib – selline u- või hoburaua-kujuline, ning sissepääski on neil täitsa oma. Hoone on nii kavalasti projekteeritud, et pea igast akna- ja ukseklasist paistab tükike halja muruga sisehoovi, nii et maakooli-tunne pole ka kuhugi kadunud.

Direktor Leelo Tiisveltil on igaks juhuks mobiiltelefon kaasas – selles majas on kerge ära eksida!

Poiste tööõpetuse klass

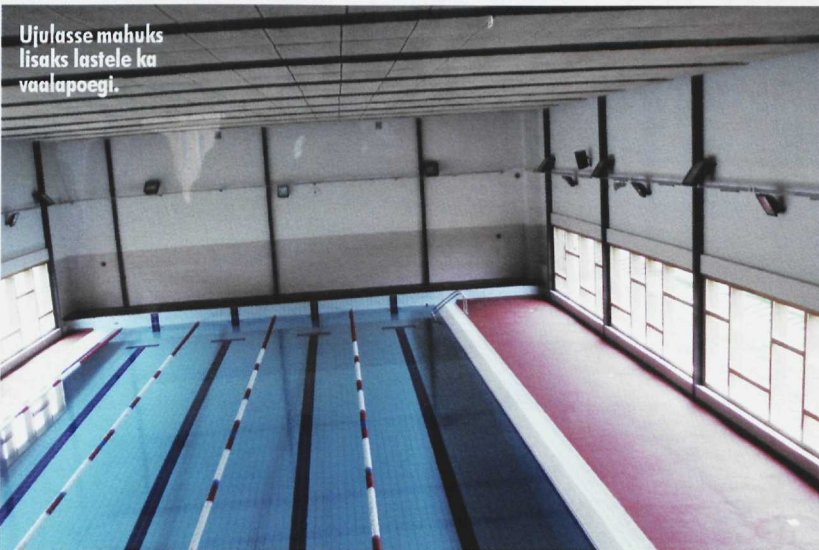
viimsi kool on viimase peal
viimsi kool on viimase peal

Helena Mai ja Katleeni seljatagune on vettpidav: vesi voolab vaikselt mööda seina.

viimsi kool on viimase peal uhke! viimsi kool

Ujulasse mahuks lisaks lastele ka vaalapoegi.

Tallinnast 11 km kaugusel asuv kool saab küll tänava juba 140 aastaseks, kuid keskkoolina tähistab alles 25. sünnipäeva. Kaunis mereäärne kant on rahvaarvu hoogsalt kergitanud eriti viimasel aastakümnel: kui 1994. aastal elas Viimsi vallas 750 kooliealist last, siis 2004. aastaks oli nende hulk kasvanud ligi kahe tuhandeni. Viimsi Kooli läks tänava 1200 last, kuid koolimaja mahutaks lisaks neile veel sadakond õppurit.

Põrandapinda on uhkes, kõvasti üle 200 miljoni krooni maksuma läinud majas üle 18 000 ruutmeetri. Ja igal meetril on omad ahvatlused: käsitööhuvilised poisid saavad kasutada parimaid treipinke, tüdrukute (ja miks mitte ka nõelasõbralike noormeeste) jaoks on õmblusklassis tiptop-masinad. Raamatu-kogugi tundub rikas olema ja seal saab siinidel liikuvaid riuleid kerge kangipööramisega hõlpsasti edasi-tagasi nihutada.

Kehalise kasvatuse tunnid toimuvad D-tiivas, kus spordisaalis on mänguruumi korraga kahele korvpallivõistkonnale. Põrandate materjal on enne Viimsisse jõudmist ilma näinud:

Need pole mingid spagetid, vaid kooli internetijuhmed...

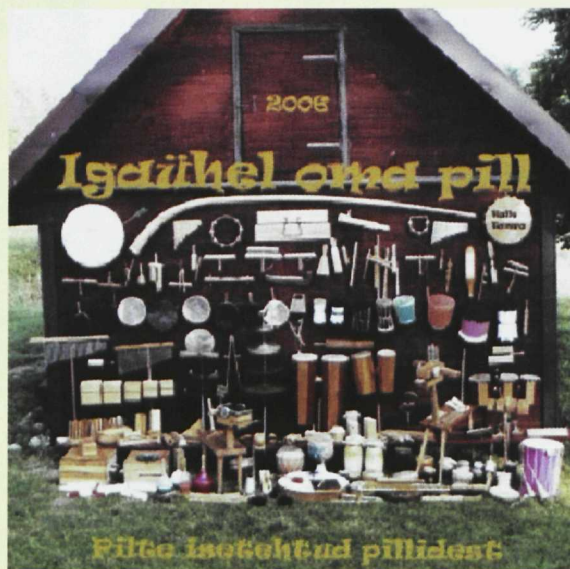
parketiliistud tehti Kanada vahtrapuust. Eraldi saal on aeroobika tarvis ja raskejõustiklaste jaoks on hangitud terve toatäis inventari – ole aga mees ja tõsta kangi või vehi hantlitega! Ujulas on basseini põhi kaetud helesiniste plaadikestega, mis jätab mulje, nagu oleks tegu mõne lõunamaise rannaveega...

Viimsi Kooli logovärvid sümboliseerivad nelja ürgelementi: taevasinist õhku, leherohelist maad, erkpunast tuld ja mererohelist merd. Pärast uue hoone valmimist peaks vist lisama veel ühe värvi: päikeseratta kollase, mis märgiks mõnusat äraolemist!

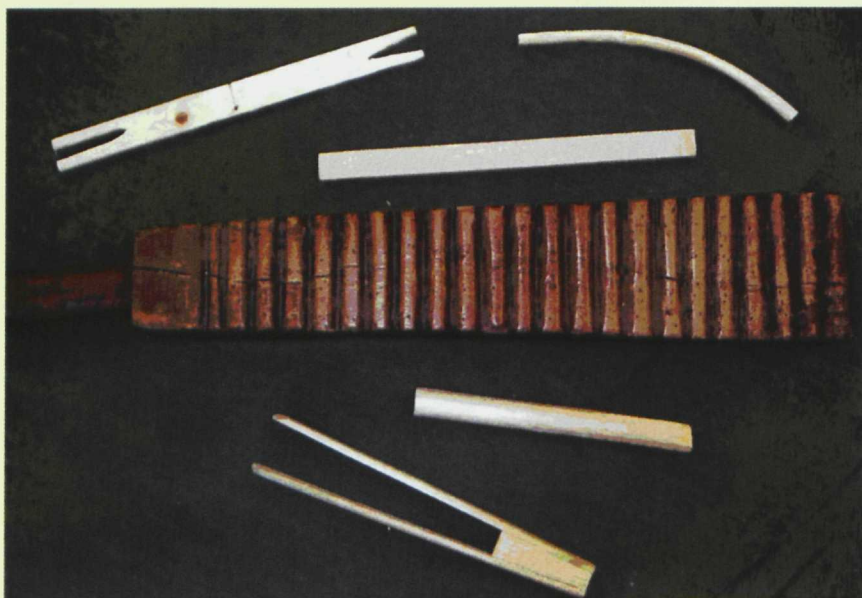
Igaühel oma pill

on ettevõtmine, mida veavad Eesti
Tööõpetajate Selts ja Eesti
Muusikaõpetajate Liit.

Selle tegevuse tulemusena hakatakse koolides valmistama lihtsamaid pille muusikaklassidesse ning neid jagatakse ka 2007. aasta X Noorte Laulu – ja Tantsupeo rongkäigust osavõtjatele. Selle aasta augustis toimus õpetajatele pillide valmistamise koolitus Vastseliinas, kus põhikoolitajaks oli Viljandi Muusikakooli õpetaja Kalle Tamra. Kalle Tamra oli koostanud Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskuse ja Eesti Kultuurkapitali rahalisel toetusel isetehtud pillide piltidega CD. Koolituse läbiviimist toetasid veel Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts ning TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia. Koolitusel osalenud tutvustavad maakondades ja suure-

mates linnades pillide valmistamist teistele töö- ja muusikaõpetajatele, CD saavad kõik koolid ja mitmed lasteaiad ning seejärel lähebki pillide valmistamine lahti. Aga pille võid sa valmistada iseseisvaltki. Märtsikuu numbris õppisid valmistama kilgipilli, nüüd püüa valmis teha

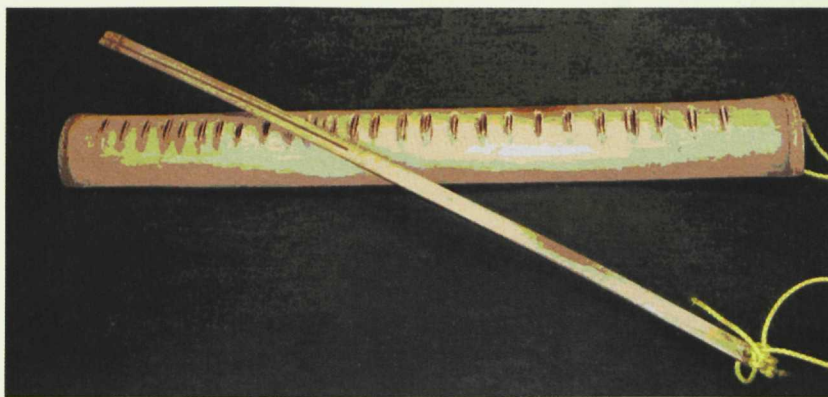

Kraapepill

Oled sa näinud rahvapilli või mõnes muus orkestris lainelisest plekist pilli, mida varemalt kasutati pesu küürimisel? Või vaalikurikat? Pesulaud ja vaalikurikas otsiti viisipillidele toeks pulmades ja teistes rahvalikes pidudes... eks ikka rütmi ja särtsu lisamiseks.

Vasakul oleval pildil on vaalikurikas. Mitmesuguseid kraabitsaid kasutades saab erineva kõla ja tugevuse. Kõlavuses tekib vahe ka sellest, millise kraabitsa osaga heli tekitada, kas serva, otsa või külgpinnaga. Pildil on täiesti juhuslikud vahendid näidiseks otsitud.

Kraapeheli võib tekitada mistahes krobrelisel või sakilisel pinnal, kõigil isesugune toon. Vana koonlalaua eeskujul võid valmistada õhemast lauajupist kraapekeha, mille serva võid vesta, saagida või viilida sälgud. Kaunistuseks võiks külgedelt läbi puurida auke, noaga kuju anda, põletada mustrit, värvida.

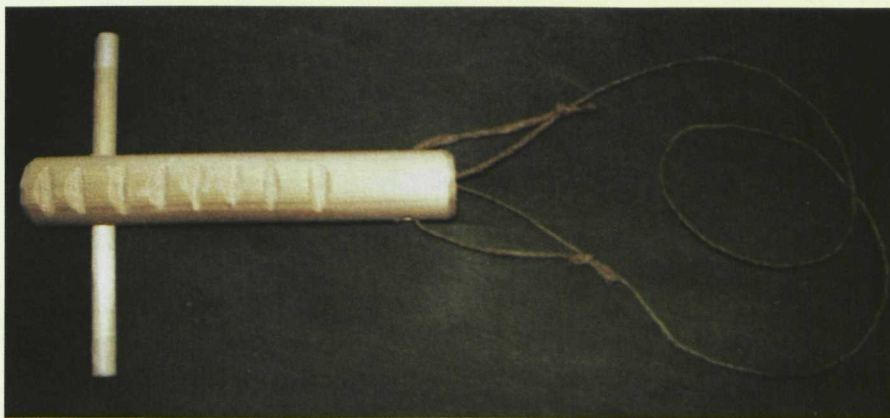
Pildil näed lõhkisest pillirookepist valmistatud pilli, kraabitsale on otsa pilu saetud.

See siin on ümarmaterjalist tehtud pill, mille võib valmistada looduslikust oksastki. Tulebki huvitavam.

Sälgude saagimine pole lihtne, võid kasutada nuga ja peitlit, aga kõige kergem on neid viilida.

Et kraabitspulk kaduma ei läheks, ühenda ta kraapekeha külge nõõriga.

Näidisel on selleks puuritud ava ja nõõri jaoks kaela riputamiseks veel kaks ava.

Pill kaelas, pulk käes ja muudkui tõmbad mööda sälke edasi-tagasi mitmesuguseid rütme ning kõlksatad vahetevahel pulgaga vastu kraapekeha. Kõlapulgad kah kohe olemas.

Nõõri otsad on seotud silmusena, nii saab sidumiskohaga pisut mängida, pilli kõrgust muuta. Ümarpulka ava puurimine pole lihtne, materjal peab olema kindlalt kinnitatud. Ole tähelepanelik teistegi tööriistade kasutamisel.

LOUINGE ÜMARPILL

Tere, kallid suured ja väikesed Hea Lapse lugejad!

siooniline hundudele mõeldud üritus, millest on oodatud osa võtma ka kõik 6 – 10aastased skautluse huvilised. Seekordne laager on kokandusteemaline ning toimub **13.-15. oktoobri Harjumaal, Viimsis**. Laager algab reede õhtul ning lõpeb pühapäeva lõunaks. Laagri tegevuskavas on lõkkeõhtu, mõtete rada, matkamäng ning palju muud põnevat. Kellel soov Kriimsilmas kaasa lüüa, andke sellest julgelt teada Eesti Skautide Ühingu büroosse, e-posti teel info@skaut.ee või telefonil 646 65 30.

Maailma skautlus tähistab aastal 2007 oma sajandat juubelit, kuid sellest lähemalt juba järgmisel korral ...

Uute kohtumisteni!

Värviliste sügistervistustega,

Sirje Pool,
Eesti Skautide Ühingu hundutööala juht

Tervitan teid kõiki Eesti Skautide Ühingu

hundude nimel ning soovin teile head alanud kooliteed ja värvilist sügise saabumist! Oktoobris algab ka skautluses uus tegevusaasta. Kõigepealt aga sellest, kes üldse on hundud ning mida põnevat nad teevad.

Hundud on 6 – 10aastased tüdrukud ja poisid, kes on andnud hundulubaduse ning tegutsevad, järgides hunduseaduseid. Hundu ehk hundipoeg tuleneb Rudyard Kiplingi „Džungliraamatust“, mis jutustab poisist nimega Mowgli, kelle vanemad murdis tiiger ning kes ise põgeneses sattus elama huntide koopasse. Mowgli kasvas üles džunglis huntide perekonna liikmena ning karu Baluu ja musta pantri Bagheera õpilasena. Džungel moodustab selles raamatus omaette ühiskonna, kus nii kurjuses kui headuses seigeldes võidab Mowgli kõik raskused tänu oma tublidusele. Skautluse algusaegadest peale samastasid väikesed hundud oma heategusid raamatu peategelase Mowgli tegude ja käitumisega. Skaut saab hundust 11 aastasena.

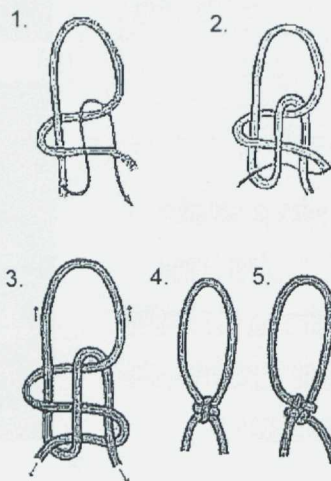
Hundude ja skautide tegevuskavas on iganädalased koondused, kuid selle kõrval ka palju muid üritusi – laagreid, matku, matkamänge, pannkoogipäevi jm. Üks põnev ettevõtmine on tulemas nüüd kohe ka oktoobris – Eesti Skautide Ühingu **XII Kriimsilma laager**. See on tradit-

Sõprusesõlm

Sõprusesõlme kasutavad skaudid üle maailma kaelaräti kinnitamiseks. Levinud on traditsioon, et sõprusesõlme teeb parim sõber ja selle võib lahti harutada alles järgmisel kohtumisel. Head harjutamist!

Sõbrad ja seiklus ... see ongi skautlus!

Lisainfot skautluse kohta leiata Internetist aadressilt www.skaut.ee.

Suur vahetund

Tere! Tervitused kõikidele minu sõpsidele ja muidugi Triibu-Liinele!
 Õnne teile! Siin on teile mõned koolimullid!
 Sigrid Sitnikov

Vali lemmikvärv!

- Punane** – oled särav ja tore inimene
Sinine – oled natuke egoistlik, aga muidu lahe
Roosa – oled nunnu ja armas
Roheline – oled kena loodusesõber
Kollane – oled lillelaps kes elab muretut elu
Lilla – oled vahel nukker, aga sul on väga hea huumorimeel
Pruun – oled suur mürgeldaja ja inimene
Valge – oled puhas ja aus
Oranz – oled suur naljasõber, kellel on alati naerunägu

Vaata oma tähtkuju!

- Jäär** – oled sõbralik, kindlameelne, kartmatu
Sõnn – targutad vahel, aga oled meeldiv ja ustav
Kaksikud – oled energiline, vahel graatsiline, hajameelne
Vähk – oled tundeline, lahke, kuid kannatamatu
Lövi – oled egoistlik, saad oma tahtmist, muidu väga tore
Neitsi – oled tark ja heatahtlik, meeldib õpetada teisi
Kaalud – oled heasüdamlik, pahaaimamatu, meeldiv
Skorpion – oled enesekindel, tubli ja tark
Ambur – oled rõõmus, uudishimulik ja aus
Kaljukits – oled väga tark, hea huumoriga, kohmakas
Veevalaja – oled suur unistaja, uudishimulik, samas sõbralik
Kalad – oled enesekindel, iseseisev, natuke kitsi

Kuidas käituda reeturiga?

Tere, toimetus!

Te kirjutate mõnikord igasugustest muredest, nüüd siis räägin minagi oma probleemist.

Mul on üks sõbranna – muidugi on mul neid rohkem, aga ühte tüdrukut pidasin siiaamaani oma kõige parimaks sõbraks. Me käime temaga samas kunstiringis ja kinos ja mõnikord ka šoppamas. Meil on igas asjas sama maitse ja ka huumorisoon on meil sarnane.

Uskumatu, aga me pole veel ühtegi korda tülli läinud selle kolme aasta jooksul. Me arutasime alati ka oma koduseid probleeme, sest need on meil ka täitsa sarnased (nõme kasuisa, kes ainult norib ja teeb rumalaid nalju). K-ga oli sellest kerge rääkida, sest tema sai aru, kui tobe see on, kui pead igast käigust ja ostust kasuisale ette kandma, aga ema on ka kogu aeg tema poolt. Me käime ka samas klassis, aga kõrvuti ei istu, sest meie õpetajal on selline suht-rumal arusaamine, et lähemad sõbrantsid peavad üksteisest võimalikult kaugel olema.

Eelmisel nädalal oli meil emakeeles etteütlus, õpetaja ütles, et tahab teada, mida me üldse kirjutamisest mäletame. Minul oli ainult pool viga (üks koma oli vales kohas), aga K. töö oli täitsa punane. Kui sõbrants minu tööd nägi, siis ta vihastas ja ütles, et ma olen igavene tarkur ja pugeja. Järgmisel päeval me leppisime jälle ära, aga siis tuli välja, et mu sõbrants oli vahepeal kõik minu saladused teistele plikadele välja lobisenud. Kui ma seda teada sain, siis mõtlesin, et ei anna talle kunagi andeks ja räägin tema asjad ka kõik välja. Aga praegu olen ma kodus (gripis) ja ta pole mulle kordagi helistanud. Olen sellepärast väga kurb, aga ise ka ei hakka helistama. Ma mõtlen, et kui sõbranna helistaks ja vabandust paluks, siis annaksin võib-olla talle andeks. Mida teie teeksite?

L. Tallinnast

Triibu-Liine arvamus:

Võib-olla ei reetnudki K. Su saladust (või saladusi) meelega, vaid kogemata? Minu meelest peaksite kõigepealt omavahel asjad selgeks rääkima. Kui mõlemad on kõik südameilt ära öelnud, on teie suhted palju selgemad.

Aga mida arvate teie, head sõbrad ja sugulased?
 Kas ja kuidas teie oma sõpradega lepite? Kirjutage!

Barbie®

Ratsutamine on uhke spordiala!

Barbie´le on nukukunstnikud aegade vältel kinkinud õige mitmeid hobuseid. Kes vähegi suksudega kokku puutunud, see teab, et hobune on tark, ilus ja heasüdamlik loom ning temast saab ratsutajale suur sõber. Seda, missugused mõtted suksu suures peas liiguvad, ei oska inimesed enamasti aimatagi. Hobuselakka aga on ratsanikud ja regede-vankritega sõitjadki ikka pidude puhuks ehtida armastanud. Meie seekordseks ülesandeks ongi **JOONISTADA ÜKS ILUS HOBUSENÄGU!** Kes peab kirjutamisest rohkem lugu kui joonistamisest, see võib aga hoopis kirjutada sellest, **MIDA MÖTLEB HOBUNE!**

Ootame teie loomingut toimetusse 5. novembriks!
Parimatele auhinnad RIMONNELT!

HOBUSEPERE

Üks hobune läks kõndima.
Ta nägi teist, kes ütles: "Tere!"
Nad karjamaale läksid koos,
kus ootas nende pere.

Anita Võsu
Lähte Ühisgümnaasiumi
2. a klassist

Maaletooja: **RIMONNE**

rahnul

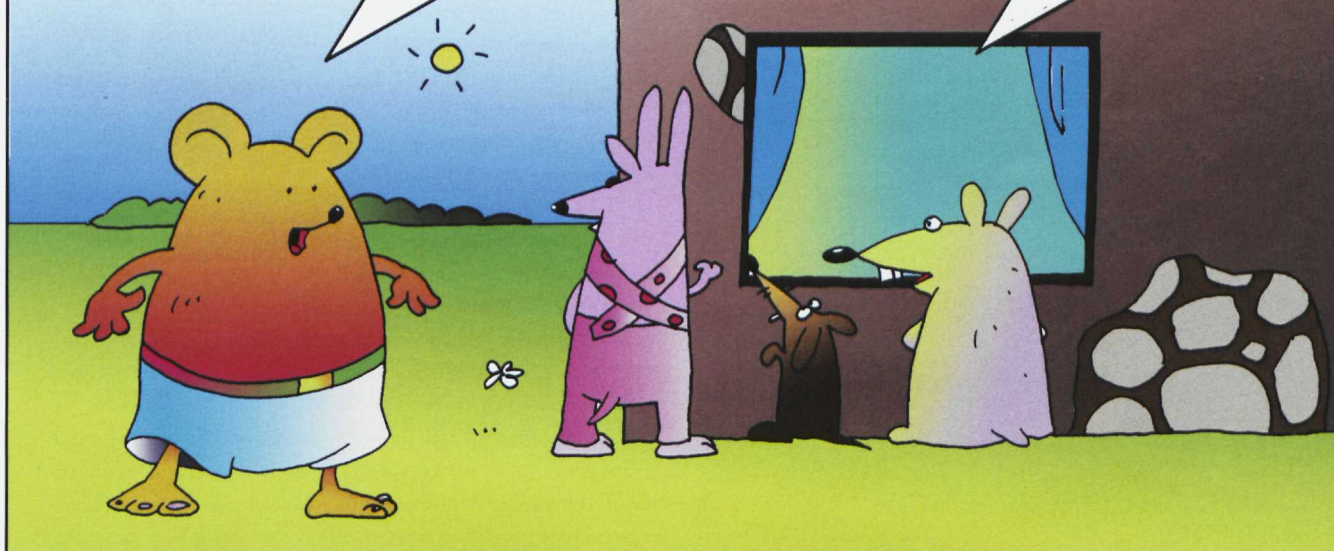
Reet Mängel- Juuse

5 päeva juba...
tõeline proff

jaa...

hei! millega
teie siin tegelete?

aitame Rahnul
kaalu jälgida...

Andres Jaaksoo

Kuidas me oleksime ühhest tulevases maailmakuulsast kirjanikust aarepealt ilma jäänud

Juttu tuleb vene kirjanikust Ivan Tugenevist (9. XI 1818 – 3. IX 1883)), keda paljud kirjanduslõlased juba tema eluajal pidasid kõige nõtkema sõnakasutusega vene kirjanikuks läbi aegade.

Ivan Turgenevi rikas ema Varvara Petrovna

oli imeliku saatusega veider naine.

Tema lapsepõlv oli olnud täis traagikat. Varakult lesestunud Varvara ema oli abiellunud kellegi härra Somoviga. Härrasmees – ohjeldamatu joodik – peksis ja mõnitas uut abikaasat ja tema kasutütart tihti peale hullemini kui oma pärisorje ja sundis neid alluma enda ja oma tütarde kapriisidele. Kui Varvara oli kuusteist saamas, otsustas kasuisa tema süütuse kallale tükkida. Kabuhirmus põgenes tüdruk läbi lõrtsi ja lume Spasskoje mõisa oma onu Ivan Lutovinovi kaitse alla. Spasskojosse oli tervelt 60 verst¹... Onu Ivanilt päriski Varvara Petrovna oma rikkused – mõisad ja pärisorjad.

Varvara Petrovna oleks otsekuu tahtnud ümbritsevatele kätte

¹ Verst on vana vene pikkusühik, mis tänapäevasealt on täpisealt 1066,78 meetrit.

maksta talle osaks saanud raske lapsepõlve ja inetuste eest. Ta tahtis, et Spasskoje oleks otsekuu „õukond“: teenijaid kutsuti ministriteks, mõisavalitseja oli õueminister, kes toonase sandarmkonnaülema järgi sai perekonnanimeks Benkendorff; seltsidaamid ja teenijannad olid kojadaamid ja kammerneitsid jne. 14-aastane poisike – „postmeister“ – käis Mtsenskis posti järel. Kuid kirju ei tohtinud kohe anda Varvara Petrovnale, kes oli niigi

nõnda närviline, et iga aknaraami kolksatus või kääride kukkumise kõlin tekitas temas lausa hüsteeria. „Õueminister“ vaatas posti läbi, sõeludes välja kõik „ebasoovitavad“ kirjad. Sellal valmistas õukonna flöödimängija prouat kirjade lugemiseks ette: mängis talle kirjade sisule vastavalt mõne röömsaloomulise või kurva meloodia. Tolmu pärast riulil või lõhutud tassi eest saadeti toatüdruk karistuseks karjakaeda või mõnda kaugesse külasse mustatööliseks. Aednikud said peksa iga umbrohulible pärast lilleklumbis või murtud tulbi pärast. Prouale tehtud „lugupidamatu“ kummardusega võis teenida endale pikkadeks aastateks soldatiks saatmise. Vahel keelas ta Spasskojes ära kirikupüha-kellahelina, mõnikord lausa mõne kirikupüha endagi.

Sama julmalt suhtus ta ka oma poega Ivanigi. „Sain peksa igasuguse tühja-tähja pärast, ja peaaegu iga päev,“ on Turgenev vanuigi tunnistanud. „Ükskord keegi kaebas minu peale emale. Ilma igasuguse uurimise ja kohtumõistmiseta hakkas ema sedamaid mind peksma, peksis oma kätega, aga minu küsimise peale, miks mind nõnda karistatakse, kordas ta ainult: ise tead, ise pead teadma, arva ise ära, miks ma sind peksan!“ Poiss proovis kodunt põgeneda, tema eest astus välja õpetaja, hea südamega sakslane, kes selle pärast sai ka oma jao.

Kuid Varvara Petrovna võis ka hoolitsev olla. Talle meeldis ennast ümbritseda ilusate armualuste ja „freulenitega“.

Kes on lugenud Ivan Turgenevi jutustust „Mumuu“, sellele peaks kõik see vägagi tuttav ette tulema. On ju jutustuse mõisa-

Turgenev
12aastasena

proua prototüübiks kirjaniku ema ise, seega Varvara Petrovna.

Tänu julma, iseka ja auahne Varvara Petrovna rikkusele sai Ivan Turgenev guvernööri ja õpetajate käe all hiilgava kasvatuses ning hariduses, mille juurde kuulus mitmete võõrkeelte oskus.

Võõrkeelte oskus oli ju iseenesest hea, nii nagu see on tänapäevalgi, aga poegade isa, Vene privilegieeritud ratsaväe – kavalergardi – eruvõitser Sergei Nikolajevitš oli siiski mures. 25. augustil 1830 on ta neile kirjutanud:

„Te muudkui kirjutate mulle prantsuse või saksa keeles. Aga mispärast te väldite oma emakeelt? – Kui te olete selles nõrgad, siis pean ma küll seda imeks panema. On aeg! On aeg! Osata mitte ainult sõnades, aga ka kirjas väljendada ennast emakeeles – see on hädavajalik.“

Kahtlemata oleks kirjaniku anne arenenud ka ilma selle rikkuseta, kuid kindlasti kasinamal kujul. Samuti poleks Ivan Turgenev saanud sõita nõnda tihti välismaale, kus ta pikki aastaid elas ja lõpuks ka suri. Aga välismaale sattus ta esmakordselt just nimelt tänu oma vanemate rikkusele juba titepõlves.

Esimene välisreis

viis Ivan Turgenevi Šveitsi. Ajalehes „S-Peterburgskije vedomosti“ avaldatud teates 1822. aastal välismaale sõitnute nimekirjast võib leida ka erupolkovnik Sergei Nikolajevitš Turgenevi, tema abikaasa Varvara Petrovna ja nende kaks alaealist poega – Nikolai ja Ivani.

Nimekirjale on lisatud fakt, et selle käigus juhtus Ivan Turgeneviga suur õnnetus: Berni loomaaias kukkus ta karuauku ümbritsevalt tõkkepuult alla. Õnneks jõudis isa surmasuhu langeval pojalt jalast kinni haarata. Nõnda pääses 3-aastane väikemees kindlast surmast.

Nõnda sai päästetud tulevane maailmakuulus kirjanik. Esimest korda.

Tõeline välisreis

viis tulevase kirjaniku Saksamaale Berliini ülikooli õpinguid jätkama. Sinna viis ta aurulaev „Nikolai I“, millel öösel vastu 1838. aasta 31. maid puhkes tulekahju. Hoolikalt raseeritud, moodsa soenguga noor Turgenev, lai lips sallina ümber kaela mässitud, tormas paaniliselt laevalael edasi-tagasi, karjus, et ta ei taha surra, et ta on ema ainuke poeg ja pakkus ema nimel kümme tuhat madrusele, kui too tema päästab.

Ise on ta seda lugu nõnda meenutanud: *„Vaatasin hirmust kangestununa punast vahtu, mis mu all kobrutas ning mille piisad mulle näkku pritsisid, ja ma ütlesin endale: „Nii et siin ma peangi üheksateistkümne-aastaselt hukka saama!“ sest ma olin kindlalt otsustanud parem uppuda kui saada ära küpsetatud. [...] Õnnetusest pääsenute hulgas oli keegi proua Tjutševa, väga kena ja armas naisterahvas oma nelja tütre ja lapsehoidjaga; [...] ta oli kaldal paljajalu ja peaaegu katmata õlgadega. Leidsin vajaliku olevat mängida kena kavaleri, mis läks mulle maksuma saterkuuve, lipsu ja isegi saapad [...] ning jäin üksinda poolpaljalt ja üdini läbimärjana silmitsi merega, kus meie aurik aegamisi põles.“*

Nõnda pääses tulevane maailmakuulus kirjanik taas surma-suust. Teist korda.

Suguvõsa vapp

Kui ma varem ei tahtnud luulest midagi teada, siis nüüd oli matemaatika mu peast pühitud, ma hakkasin unistama ja luuletusi kirjutama.

Berliini ülikoolis õppis Turgenev muu hulgas ladina ja kreeka keelt, tänu millele võis ta kogu ülejäänud elu lugeda vabalt klassikuid originaalis.

Ivan Turgenev on hiljemgi rännuteid tallanud. Selle põhjuseks oli platooniline armastus toonase tuntud lauljatar Pauline Viardot-Carcia vastu (18. VII 1821 – 18. V 1910), kellega ta tutvus juba 1843 Peterburis Demidovi võõrastemajas ning keda ta saatis varjuna kogu oma elu ning kelle kodus Pariisi lähedal ta ka suri. P. Viardot oli

ka see, kes Turgenevi viimased jutustused kirjaniku dikteerimise järgi üles kirjutas.

Oleme aina rõhutanud, et Turgenev on maailmakuulus kirjanik. Kindlasti on lugejatel juba ammu tekkinud küsimus:

Millal

tundis Ivan Turgenev ise esimest kihu midagi kirjutada?

Kirjaniku hilisematest mälestustest võib leida ülestunnituse: *„15-aastaselt olin ma umbes niisama pikk nagu mõni 7-aastane. Siis äkki aga toimus imeline muutus. Ma jäin haigeks. Kogu mu keha oli haaranud hirmus nõrkus, ma ei saanud magada, ma ei võtnud ivagi suhu, ja kui ma siis lõpuks jälle terveks sain, kasvasin korraga terve arssina² võrra pikemaks. Sellega koos toimus ka minu hingeline ümbersünd. Kui ma varem ei tahtnud luulest midagi teada, siis nüüd oli matemaatika mu peast pühitud, ma hakkasin unistama ja luuletusi kirjutama.“*

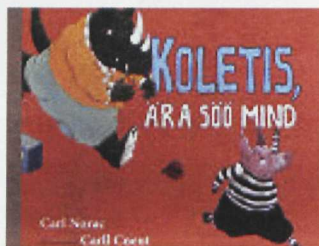
Luuletustega saigi Ivan Turgenev ka vene kirjandusringkondades tuntuks. Kuid, ime küll, oma kogutud või valitud teostesse pole kirjanik neist ühtegi rida lülitanud. Oma mälestustes on Turgenev oma luuletusi lausa vastikuteks nimetanud. Ise pidas ta ennast ikka prosaistiks. Tema jutustusi ja romaane on nii Vene- kui välismaal tänaseni loetud suure ohinaga. Just nimelt prosaistina tunneb teda ka eesti lugeja. Kui sa pole Turgenevi proosaga veel tutvust teinud, siis kunagi seisab see sul ilmingimata ees. Möödapääsmatult. Alustagem „Mumuust“ või „Esimesest armastusest“!

² Arssin – enne meetermöödustiku kasutamisele võtmist kehtinud vana pikkusühik, mis eri maades oli erinev. Näit Venemaal oli 1 arssin võrdväärne 16 verssoki ehk 28 tolli ehk tänapäevases vääringus 0,7112 meetriga.

Vapper belglasest põssa

Kirjastus Varrak ilmutas hästi vahva pildiraamatu, mis pakub pisematele kindlasti palju põnevust, kuna põrsast peategelase elu ripub selles loos pidevalt juuksekarva otsas. Samas sobib raamat kahtlemata kinkimiseks ka täiskasvanutele, sest lool on ka tõsisem alltekst – ja **Carll Cneuti** pilte on mõnus vaadata kõigil. Teksti autor on samuti **Carl**, ainult eestlase jaoks väheke suupärasema perekonnanimega – **Norac** ning eesnimes pole liialdatud l-tähega. Belgia autorite raamat kannab pealkirja „**Koletis, ära söö mind!**“

© Varrak

Kriim ja Rein tegutsevad jälle

Muinasisutusõprade rõõmuks avaldas kirjastus Steamark **Jaak Kõdari „Kriimureinuliste lugude“** teise osa. Silvi Väljalil joonistatud piltidega raamatu alapealkirjaks on „Võitlus Isahaneaga“ ning peategelastel – Kriimul ja Reinul – on selle vapra linnuga kõvasti tegemist.

...
Kriim ja Rein olid solvunud. Nad oleksid kas või nahast välja pugunud, et Vana Isahani maha murda ja ära grillida. Päevade kaupa tiirutasid nad ühe koha peal ning aina mõtlesid ja pidasid plaane.

„Kõigepealt tuleb Vana Isahani kinni krabada ja alles siis tema juttu kuulama hakata,“ kordas Kriim vana tõde.

„Aga kui tema juba räägib, hakkame meie kohe teda uskuma. Ei! Krabame kinni ja sööme pikema jututa ära,“ ütles Rein.

„Kuidas me krabame? Vana Isahani on ju kaval?“ küsis Kriim.

„Hiilime öösel hanesohu ja krabame ta une pealt kinni. Enam ei usu ta meie surma ega muud tsirkust. Aga magama peab iga lind ükskord jääma,“ ütles Rein.

Kriim ja Rein hiilisid hanesoo poole.

Kas paharettidel õnnestus Vana Isahane üle kavaldada, seda loe juba raamatust!

Kunstnikupilguga mõõdetud õu

Kunstnik **Asta Vender** on üheksakümneselt niisama nobe joonistama nagu mõni üheksa-aastane kunstitüdruk! Tädi Asta elab ilusa nimega kohas – Lootuse tänaval – ja nagu ta oma uues raamatus „**Meie õu**“ kirjutab, pole selles kandis lastest puudust. Selles raamatus on lisaks venderlikele lennuka joonega piltidele ka värsse, milles kunstnik pajatab oma õue laste tegemistest, muuhulgas ka koolimängimisest:

Koolis vastu võeti lapsi suuri väikseid, igat masti. Kedagi, ka pisemaid, ei aetud liivakasti.

Kodulugu, emakeel, kõik võeti ruttu läbi, sest lugusid ja luuletusi teab ju iga käbi.

© Asta Vender

Eeri põnevad seiklused

Jaan Rannapi raamatutegelasi tunneb ja armastab juba mitu põlvkonda: Agu Sihvka lugusid on suurtelegi vahva lugeda ning Nublu, toonekurg Tooni ja Topi sekeldused on aukohal väiksemate raamatusõprade riulil. Looduse sõbrana tuntud onu Jaan avaldas nüüd kirjastuse Tiritamm kaudu uhiuue mahuka raamatu „**Roheline kindlus**“, mis kirjeldab unistava loomuga Eeri suveseiklusi. Paljud meist on Eeri kombineeritud unistatud saare leidmisest, kuid Eeril tulebki ühe sellise saarega tegemist – tegu pole küll mere-, vaid soosaarega, kuid ohtusid on seal rohkem, kui arvata oskaks!

© Jaan Rannap
© Jaak Kõdar

...
Kes teadsid poistest paremini, kui palju on linnarahva hulgas koerapidajaid? Hommikuti hakkasid välisüksed paukuma ammu enne töölemineku aega. Pangateller, hambaarst, linnaametnik, poemüüja – inimesed igalt elualalt ruttasid oma neljajalgseid lemmikuid pissitama. Kuil õuna ajal oli võimalus koju põigata, ei saanud koeraomanik ka siis söögilauda istuda. Sõber haugatas ukse juures, „Ma siis mõtlesin,“ oli Manivald Eerile seletanud, „et võiks proovida vastavat teenust pakkuda. Kellel raha rohkem kui aega, tellib ikka koju koristaja või lapsehoidja. Kindlasti on ka neid, kes hea meelega laseks vahel kellelgi teisel koera jalutama viia. Ainult et siin oli üks konks. Kas taipad?“

Eeri ei taibanud. Manivald pidi ise ütlemä.

„Usalduse värk. Oma kallist peni ei juleta võõra kätte usaldada.“

Nüüd oli Eeril võimalus kaasa rääkida.

„Õigus. Soovituskiri peab olema!“

ASTA VENDER

MEIE ÕU

Kuulsuse võlu ja valu

See on ju igaihele selge, et kõigist ei

saa filmi- ega lavatähti, ja tegelikult on igasugune kunsti-harrastus kõigile – nii lastele kui täiskasvanutele – ainult kasuks. Aga millest see tuleb, et ühest viisipidajast lapsest saab mõne aja pärast ilmatu kuulus muusik, keda kõik nägu- ja häältpidi tunnevad, teine, niisama andekas laululaps, jääb aga varju ega väsi korrutamast, et temagi oleks võinud täheks saada, kui saatus olnuks tema vastu heldem?...

Kas täheks saamiseks piisab ainult kaasasündinud andest või on vaja ka kõvasti tööd teha? Ja kas võib juhtuda ka vastupidi: kuulsaks võib saada ka kogu jõust õppides ja harjutades, kuigi looduse poolt on sind õnnistatud hoopis teistmoodi kalduvustega?

Nende küsimuste üle on läbi aegade pead murtud. Küllap meie lugejategi seas on noori, kes tahaksid laval ilma teha, ja kindla peale läheb kellelgi neist see ka korda.

Peatselt Linnahallis lavale jõudev muusikal "Fame" ("Kuulsus") kõneleb New Yorgi Lavakunstikooli õpilastest, kes peavad õppima nii klassikalist muusikat kui räppimist, nii balletti kui ka hiphoppi. Noored on pärit väga erinevatest peredest ja muidugi on neil ka erinevad iseloomud, oskused ja probleemid. Üliandekas tantsija, afro-ameeriklane Tyrone ei viitsi end lugemisega vaevata ja piirdub koomiksiga – ja tema koolijäämine ripub juuksekarva otsas... Kaunitar Carmen, kes ei läbe koolilõppu ära oodata, pörutab Los Angelesse ja loodab üksipäini Hollywoodis läbi lüüa. Tantsija kohta pisut täidlane Mabel püüab kõigist oma lüüasaamistest

õppida, et saada selliseks nagu Meryl Streep...

Huvitav – ja samal ajal päris sarnane tavakoolidele – on ka õpetajate seltskond: kes nõuab ranget korda, kes arvab, et andekatele tuleb rohkem andeks anda.

Muusikal "Fame" esietendus 1988. aastal Miamis ning teda saatis menu nagu ka 1980 esilinastunud samanimelist filmi. Kinolinal võitis "Fame" nimelt 2 Oscarit!

Tallinnas lavastab "Fame" i Jüri Nael, kes seni on loonud koreograafia muusikalidele "Les Misérables", "Vampiiride tants", "Evita", "West Side Story", "Georg", "Tuhkatriinu" jpt.

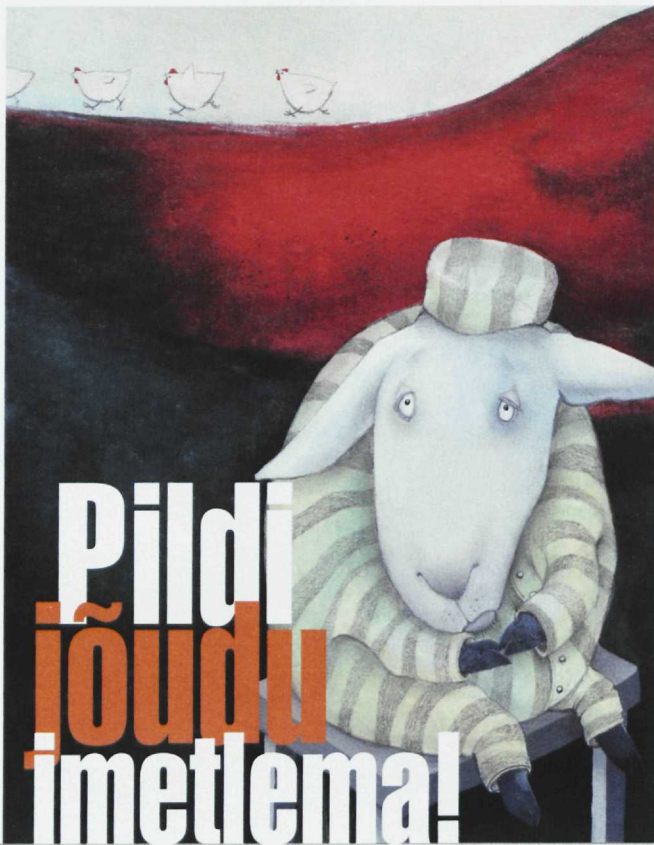
Dekoratsioonikunstnikuks on lir Ermeliin ja kostüümikunstnikuks Ene-Liis Semper.

Muusikalis teeb kaasa suur hulk Eesti noorema põlvkonna muusikaliartiste: Nele-Liis Vaiksoo, JZ Belle, Andero Ermel, Rolf Roosalu, Susan Lilleväli, Kaido Pöldma, Jakko Maltis, Bert Pringi, Maiken, Marilyn Kongo jpt. Lisaks on õpetajate rollides Kaire Vilgats, Ülle Lichtfeldt, Hannes Kaljupärv ja Andrus Vaarik.

"Fame" esietendub 2. novembril Tallinna Linnahallis ja seda mängitakse kuni 19. novembrini kokku 13 korda. Piletid on müügil kõigis Piletilevi ja Piletimaailma müügikohtades ning Statoili bensiinijaamades.

Triibu-Liine küsimus lugejatele:

Missugust pealkirja võiks kanda Eesti koolielust pajatav muusikal, mida tahaksite laval näha? Kellele pakuksite selles peaosid? Vastuseid ootame 1. novembrini! Parimate vastajate vahel loosime välja pileteid ühele "Fame" i etendusele!

Catherine Zarip

Pildi jõudu imetlema!

1. novembril avatakse Eesti Rahvusraamatukogu Tallinna Rahvusvaheline Illustratsioonitriennaal "Pildi jõud" (lühendina TIT 2006), mis on arvult juba teine. Triennaal tähendab näitust, mida on võimalik vaadata iga kolme aasta tagant. Tallinnas näidatakse iga kolme aasta tagant mitmete maade kunstnike lasteraamatutele tehtud originaalillustratsioonid ja kauneid lasteraamatuid. Esimene triennaal toimus novembris 2003, teine toimub tänavu ja järgmine alles kolme aasta pärast – novembris 2009. Kuigi meie rahvusraamatukogu on suur, ei mahuks sinna ometi kõikide maade parimaid illustratsioonid, seepärast pidid näituse korraldajad otsustama, milliste maade illustratsioonikunsti nad näidata tahaksid. Kuna Läänemere ümber paikneb mitmeid väga erineva ja omapärase kultuuriga riike, siis otsustatigi korraldada näitus just nende riikide lasteraamatuilustratsioonidest. Loomulikult pääsevad näitusele vaid parimad illustraatorid, kes on tuntud oma kodumaal ja saanud maitsta ka rahvusvahelist tunnustust. Triennaalil on võimalik vaadata lasteraamatuid ja nende originaalillustratsioonid lisaks Eestile veel üheksast riigist (Soome, Rootsi, Taani, Norra, Läti, Leedu, Poola, Venemaa, Saksamaa). Eestist on välja pandud ainult originaalillustratsioonid ja mitte raamatud, sest eesti raamatuid võivad ju meie inimesed poest osta ja raamatukogust laenutada. Välismaiseid lasteraamatuid saame aga enamasti näha vaid näitustel või siis, kui oleme mõnes riigis reisimas ja astume sisse sealsetesse raamatupoodidesse.

Aga mida tähendab sõna "originaalillustratsioon"? Kunstnikud teevad pildid raamatu jaoks erinevates tehnikates ja suuruses. Teevad nn originaalid. Raamatus trükituna võivad need pildid väga ilusasti välja tulla, aga võib juhtuda ka äpardusi ja värvid võivad saada kas liiga plassid või hoopis liiga räged. Ka läheb trükkides kaduma mingi isemoodi võlu, mis on omane

ainult kunstniku käe alt tulnud pildile. Inimestele, kes ise hoidnud käes pliiatseid või pintsleid, on alati huvitav vaadata, et kuidas TEGELIKULT see pilt tehtud on või kuidas välja tuli.. Kuna nii harva on võimalik näha illustratsioonide originaale (ja välismaiseid ainult sellel Tallinna Illustratsioonitriennaalil), siis soovitaksin küll kõigil seda näitust kaema minna.

Väga vale on arvamus, et lasteraamatupildid on tehtud vaatamiseks vaid lastele. See on kunst, mida võib vaatama minna kogu perega ja iga inimene leiab sealt oma: suuremad oskavad juba hinnata ka tehnikaid ja kunstniku käekirja. Kunst ei vaja tõlkimist ja pilte vaadates saab aimu ka raamatu sisust. Aga nagu igal pool mujalgi, kehtib ka siin tõde, et mida suuremate eelteadmistega inimene näitusele läheb, seda enam ta sealt ka saab.

Näitusel on palju erinevaid kunstnikke (kokku 65), kel kõigil oma käekiri ja oma arusaam heast ja ilusast illustratsioonist. Seega võivad mõned pildid väga meeldida ja mõned pildid võivad ehk lausa koledadki tunduda. Meil kõigil on erinev maitse ja elukogemus. Aga igal juhul on kõik näitusel osalevad kunstnikud väga kõrgel tasemel.

Triennaalil osaleb terve hulk Eesti kunstnikke ja ongi hea võimalus näha, kuidas nende pildid enne raamatutesse jõudmist välja näevad. Näitusele pääsemine ei ole lihtne: eksponeeritavad tööd valib välja žürii ja kunstnike koguarv on ette kindlaks määratud. Eesti kunstnikest on triennaalil esindatud **Mare Hunt, Kadri Ilves, Anu Kalm, Kirke Kangro, Anne Linnamägi-Liiva, Regina Lukk-Toompere, Ülle Meister, Tiia Mets, Jüri Mildeberg, Piret Mildeberg, Naima Neidre, Viive Noor, Enno Ootsing, Ede Peebo, Anne Pikkov, Piret Raud-Kalda, Kristina Reineller, Tiina Reinsalu, Catherine Zarip, Milvi Torim, Kelli Valk, Maarja Vannas-Raid ja Maara Vint**.

Nagu sellistel rahvusvahelistel näitustel ikka, antakse ka meie triennaalil välja auhindu. Peapreemia ja 10 võrdset diplomit määrab rahvusvaheline žürii, kuhu kuuluvad **Jaani Tammsaar** ja **Piret Niinepuu-Kiik** Eestist, **Ilon Wikland** Rootsist, lisaks veel eelmise näituse peapreemia võitnud norra kunstnik **Harald Nordberg**, taani kunstiteadlane **Steffen Larsen** ja Venemaalt suurepärase kunstnik **Kirill Chelushkin**. Näituse mõtte pole aga siiski kunstnike paremuse järgi ritta panna, vaid näidata palju head kunsti.

Eelmisel korral külastas näitust palju lapsi. Sel korral arvasid korraldajad, et oleks tore, kui ka näitusekülastajad saaksid oma lemmikud välja valida, olgu nad siis lapsed või täiskasvanud. Seega saab iga külastaja panna vastavale sedelile kirja talle enim meeldinud kunstniku ja lasta see sedel vastavasse kasti. Näituse lõppedes tehakse kokkuvõtte suurte ja väikeste lemmikutest ja antakse asjast ka pressile teada.

Näitust eksponeeritakse Eesti Rahvusraamatukogu kõigil näitusepindadel (fuajee, peanäitusesaal, 5. ja 6. korruse galeriid ja 6. korruse näitusesaal). Vaata kat www.nlib.ee (RR e-näituste alt, kus on triennaali logo).

Fuajee ja peanäitusesaal on kõigile avatud. Aga 5. ja 6. korruse galeriid ja 6. korruse näitusesaali klassi või rühmaga külastades peaksite eelnevalt end registreerima numbril 6 307 1480 või siis 6 307 611, sissepääs gruppidele on tasuta. Lastele, kes tulevad omapäi, eraldatakse erandkorras sellel perioodil ühekordne külastuskaart 5 EEK eest.

Viive Noor,
triennaali korraldaja

McFly

kõrge lend

Tere! Kirjutame teile, et leida lohutust oma suures mures. Nimelt oleme juba pikemat aega fännanud/kuulanud Briti poistebändi McFly. Seetõttu pöördumegi just teie ajakirja toimetuse poole, et paluda teil McFly'ist – sellest fenomenaalsest, imposantselt ja viitalsest poistebändist – artikkel üllitada, ning ilusatest poistest poster ka ajakirja vahele pista. Selle filantroopilise teoga rõõmustaksite VÄGA PALJUSID Eesti McFly fänne. Laura, Piret, Maris, Elena, Elge, Rachel, Evelin, Liivi, Tuuliki, Katrin, Keir, Liisi, Kaidi, Jane, Mai-Riin, Teir-Liis ja teised McFly fännid.

Selle briti bändi

eelajalugu algas tegelikult filmist. Nimelt oli (ja on praegugi) üks ansambli asutajatest, Tom Fletcher, ulmefimi "Tagasi tulevikku" suur fänn. Selles filmis oli peategelaseks Marty McFly – noormees, kes sattus oma isa-ema noorpõlve ning pidi kõvasti vaeva nägema, et nende armastus ikka säiliks ja et tema, Marty McFly, ei jääks sündimata. Kuna Fletcherist ei saanud bändi Busted liiget, otsustas ta koos Danny Jonesiga luua oma bändi. Peatselt leidsid poisid endale ka trummimehe – Dougie Poynteri – ja bassimängija Harry Juddi. McFly esimene singel "5 Colours of Her Hair" ilmus 2004. aasta märtsis ning saavutas kohe menu: juba aprillis sai see Inglismaa singlite seas esimeseks ning jäi sellele kohale püsima kaheks nädalast järjest. Läbimurre kuulsusse oli tehtud: McFly esimene album "Room on the 3rd Floor" jõudis brittide albumi-edetabelis kohe esikohale ja purustas omal kombel isegi The Beatles'i püstitatud rekordi: McFly oli nimelt neist noorem debüütalbumiga edetabeli tippu jõudnud ansambel! Et McFly oma kaasmaalaste loomingust lugu peab, seda näitab juba seegi, et bänd tegi oma plaadile ka biitlite kuulsa loo "Help!" Kavereid on nad teinud selliste bändide ja lauljate lugudele nagu – Queen, The Killers, The Who's, Carole King jt.

2005 ilmus McFly teine album – "Wonderland". Nii album ise kui ka 4 sellel olevatest singlitest jõudsid Suurbritannia edetabelitesse, kusjuures "All About You" ja "I'll Be OK" hüvisid seal esikohad. Imedemaa-albumi kõrval ilmus ka DVD "The Wonderland Tour". Samal aastal esines bänd heategevuskontserdil Ugandas, kust pärineb ka video loost "You've Got A Friend".

Juba novembris on oodata McFly uut albumit "Motion in the Ocean". Juulikuus töid muusikud rahva ette selle esimese singli "Please, Please/ Don't Stop Me Now", mis sai edetabelis kohe esikoha. Loost on tehtud ka video.

McFly sai oma nime filmist, ning muusikutel endil paistab ka filmidega vedavat: nad on juba osalenud kodumaises teleseriaalis "Casualty" ning äsjamöödunud suvel esilinastunud USA filmis "Just My Luck" (eesti keeles "Küll mul ikka veab!"), kus peaosas mängib Lindsey Lohan.

Briti poistebänd McFly Briti poistebänd McFly Briti poistebänd McFly Briti poistebänd McFly

TOM FLETCHER – kitarr, vokaal, klaver

Sünnipäev: 17.VII 1985

Tähtkuj: Vähk

Lemmikloomad: koer ja kass

Lemmikbänd: The Beachboys

Unelmate auto: Mini!

Hobid: kitarr, jalgpalli vihkamine!

JUDDY HAROLD – trummid

(Täisnimi: Harry Mark Christopher Judd)

Sünnipäev: 23.XII 1985

Tähtkuj: Kaljukits

Lemmikbänd: The Used, Blink 182, The Beatles

Lemmikauto: Ford Capri

Hobid: kõik spordialad, eriti kriiket

DANNY JONES – kitarr, vokaal

(Täisnimi: Danny Alan David Jones)

Sünnipäev: 12.III 1986

Tähtkuj: Kalad

Lemmikloomad: 2 politseikoera

Lemmikbänd: The E-Street band, The Who

Unelmate auto: Lamborghini

Hobid: jalgpall, kitarr

DOUGIE POYNTER – basskitarr, vokaal

Sünnipäev: 30.XI 1987

Tähtkuj: Ambur

Lemmikloomad: 2 koera, 2 kassi, 2 sisalikku,

1 hamster, 1 konn

Lemmikbänd: Blink 182

Lemmikauto: mulle ei meeldi autod

Hobid: öösiti Harry järele luurata

Internetiindust:

Ametlik kodulehekül: <http://www.mcflyofficial.com>

MySpace: <http://www.myspace.com/mcfly?>

Fännileht: <http://www.zone.ee/mcfly-est/>

DougiePoynter.net

Dougie-Poynter.com

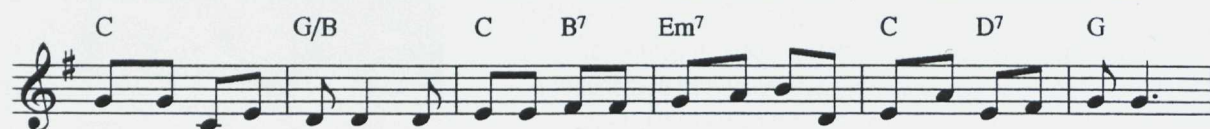
Lauluhääl

Aidi Vallik

Sirje Kaasik
21.veeb.2006

1. Ma lauldes lähen magama ja lauldes tõusen üles, ma laulan ukse

2. "Sest lapsest tuleb laulja vist," nii arvab vana - ema, "Küll tal on tuju

taga ja laulan emme süles. Ma laulan kempsus poti peal ja
lustilist!" muudkui kiidab ema. "Kas rahu siin ka ükskord saab!" oneriti veel vannis, ja laulu tunnis teiste seas ja ümisen ka trammis.
suurem õde kade, sest tema hääle - paelte - paar on laulu - andest lage.

La-la-lal laa, la-la-lal laa, la-la-lal-lal - lal, la-la-lal-laa. La-la-lal-laa,

Viis II-s hääles

la-la-la-laa, la-la-lal - la-la-lal, lal -lal laa.

CITY

....VALMISTUME LENDAMISEKS!

On järjekordne toimetusterohke päev
LEGO City lennujaamas: inimesed
registreerivad lendudele, pagasit laaditakse lennu-
kitele ning reisijad sisenevad
lennuki pardale.

Lenda Sinagi uue LEGO City
lennukiga ja avasta LEGO maailm!

Mitu inimest on vaatlustornis?

Õige vastus tähistab ristiga 3 1 5

Nimi:

Address:

OSALE! Loosi lähevad erinevad
LEGO City sarja komplektid.

Vastus saada hiljemalt 5. novembriks aadressil:
Hea Laps, Hariu 1, Tallinn 10146

PE₂^B 1378 2006,10

born®

UUS!

Imearmas Baby Born nukuke on vallutanud kõigi väikeste tüdrukute südamed. Uus Baby Born nukuke sarnaneb päris beebiga nüüd veelgi rohkem. Tal on ilusad pikad ripsmed ja kaasas olevat „maagilist“ lutti imedes avab ja sulgeb ta oma silmakesi.

Uus Baby Born on nii armas, et sa tunnend ennast nagu tõeline emme!

Anvol
www.anvol.ee

Zapp
creation®